

dialogar

SUPLEMENT A LA REVISTA "GAR"
PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA GARRIGA
EDITA: ASS. «EL GARBELL»

núm. 1

[HTTP://WWW.GAR.CAT](http://www.gar.cat)

PREU DE VENDA: 1 €

1 bio- mas- sa a debat

El moment de les solucions

editorial

Pocs temes, en el darrer any, han estat capaços de generar tant debat, a la premsa i al carrer, com el projecte de creació a la Garriga d'una planta de cogeneració amb biomassa forestal, proposat per l'empresa Rebrot i Paisatge, del grup Tamayo. L'hemeroteca de la nostra petita revista n'és un bon testimoni —i el mateix resultat es podria obtenir amb altres publicacions d'àmbit local o comarcal.

El procés de tramitació va començar el gener de 2005, aviat farà quatre anys, durant el govern del bipartit ERC-PSC (veure, a la pàgina 32, una cronologia mínima, que recull de forma resumida la que va presentar l'actual equip de govern durant la roda de premsa del passat 14 d'octubre, amb algunes integracions). Pel que fa la nostra revista, la primera informació va sortir el 14 de setembre de 2007, en una entrevista a Carles Vilaseca, promotor del projecte —gairebé dos mesos abans que el PSC presentés les primeres al·legacions.

A la publicació que teniu a les mans hem volgut aplegar un seguit d'aportacions —algunes més tècniques o purament informatives, altres d'opinió— per intentar abarcar la multiplicitat d'aspectes implicats en el projecte: el debat energètic, en el marc del canvi climàtic; la problemàtica forestal; alguns aspectes tecnològics, amb el debat relatiu a les emissions; la qüestió urbanística i també els aspectes legals de tota la tramitació de l'expedient; finalment, un ample recull d'apreciacions de caràcter polític, amb els punts de vista de partits, associacions i ciutadans. Tots els grups polítics presents al consistori han expressat la seva posició: els hem ordenat, en aquest cas, segons el nombre de sufragis recollit a les darreres eleccions. També hem inclòs una nova formació política, que s'ha donat a conèixer recentment, i l'escrit d'un representant de la Plataforma opositora. Segueixen setze escrits d'opinió de tota mena, a favor i en contra. Aquest ventall d'escrits pot ajudar, creiem, a enriquir una mica més el debat que s'ha desenvolupat fins ara.

Aquest suplement enceta un nou format, de caràcter monogràfic, com a complement de la revista GAR. El títol escollit —dialogar— no és únicament un joc de paraules, sinó que correspon a una actitud en què creiem fermament. Només ens queda el dubte de si no hem sabut apostar-hi prou. Tenim la percepció que, en el cas de la biomassa, el diàleg ha estat fins ara una oportunitat desaproveitada, i tan de bo que a partir d'ara es pugui dir el contrari. Rellegint els escrits de l'any passat, es pot dir que hem avançat ben poc. Fins i tot el recent acte públic al Patronat, o el Ple extraordinari celebrat el passat 4 de novembre, seguien formant part d'aquesta llarga i extenuant construcció del conflicte que s'ha escenificat durant aquest temps, i que ha tingut el seu punt d'arrencada en l'assemblea de l'Associació de veïns del barri de ca n'Illa del 18 de desembre de 2007.

Ara, però, sembla que ha arribat el moment de passar a la fase de les solucions i de la construcció del consens. Creiem que el poble no pot quedar-se instal·lat en el desgast d'una confrontació innecessària i, en gran mesura, fictícia. El cansament col·lectiu és palpable en tots els sectors, i especialment en la ciutadania. El que es demana és que tothom hi posi de la seva part per trobar camins de sortida, que recullin les exigències dels uns i els drets dels altres, amb una solució positiva per a tots els implicats. Les forces polítiques, de manera especial, tant les del govern com les de l'oposició, estan cridades a deixar de banda taticismes i buscar consensos els més amples possible, ja que aquesta és la seva funció genuïna: maldar per la conciliació d'interessos parcialment divergents, a través d'un exercici de mediació política, que no pot ser exempt de creativitat. Volem agrair, en aquest sentit, els escrits que intenten aportar propostes noves per buscar consens.

Si aquest monogràfic hagués ajudat en alguna mesura a aclarir dubtes i a apropar posicions, l'esforç col·lectiu que ha demanat fer-ho es veuria compensat amb escreix.

hemeroteca

gar_090	14 - 20 set. 07	pàg. 7	Entrevista a Carles Vilaseca: “Ara tenim una oportunitat històrica de canviar la cultura energètica, però falta que la gent s'ho cregui” (Cristina Torra)
gar_098	9 - 15 nov. 07	pàg. 5	“El PSC presenta al·legacions al Projecte d'instal·lació d'una Planta de cogeneració amb biomassa”
gar_099	16 - 22 nov. 07	pàg. 2	Opinió Jesús Granados: “Una incineradora a la Garriga?”
gar_100	23 - 29 nov. 07	pàg. 4	Opinió Carles Vilaseca: “Energia en lloc d'incendis”
gar_101	30 nov. - 13 des. 07	pàg. 2	Opinió Stefano Puddu: “Energies renovables”
gar_102	14 - 20 des. 07	pàg. 8	Opinió Carles Vilaseca: “El pla de comunicació de la planta de biomassa comença amb una invitació al diàleg”
		pàg. 9	Opinió Jesús Granados: “Incineradora o qualitat de vida”
		pàg. 5	Opinió ICV: “Planta de comustió de biomassa, així no”
gar_103	21 des. 07 - 10 gen. 08	pàg. 5	Opinió AAVV ca n'Illa: “Incineradora de biomassa: a la Garriga, no”
gar_105	18 - 24 gen. 08	pàg. 3	“Ca n'Illa inicia la recollida de firmes per crear una plataforma antiincineradora”
gar_106	25 - 31 gen. 08	pàg. 6	Opinió Carles Vilaseca: “Els arguments de la biomassa”
gar_107	1 - 7 feb. 08	pàg. 4	“Es contitueix la plataforma contra la planta de biomassa”
		pàg. 6	Opinió M.D. Ventós: “Bioreferèndum?”
gar_108	8 - 14 feb. 08	pàg. 6	Opinió Carles Vilaseca: “Planta de cogeneració amb biomassa forestal”
gar_109	15 - 21 feb. 08	pàg. 4	“Canvi climàtic: un dels majors problemes del s. XXI”
gar_110	22 - 28 feb. 08	pàg. 6	Opinió “La República”: “El jovent independentista pren posició davant la planta de biomassa”
gar_111	29 feb. - 6 mar. 08	pàg. 16	Opinió Xavier Martí Ausejo: “Planta de biomassa i escalfament global”
gar_112	7 - 13 mar. 08	pàg. 2	Opinió Carles Vilaseca: “La biomassa i el territori”
		pàg. 4	Opinió “La República”: “En resposta a les al·lusions del sr. Carles Vilaseca”
		pàg. 6	Opinió Carles Vilaseca: “Als joves de «La República»”
		pàg. 2	Gargot de Josep Solé
		pàg. 4	Opinió Manel Vilar: “Això de l'energia”
		pàg. 6	Opinió Carles Vilaseca: “Grotesc”
		pàg. 2	“Carles Vilaseca, president estatal dels productors de pèl·lets”
gar_113	14 - 27 mar. 08	pàg. 2	Opinió Jaume Guardis: “De les coses que ens són comunes”
gar_118	25 abr. - 8 mai. 08	pàg. 4	Opinió AAVV ca n'Illa: “Ens podem quedar més tranquils”
gar_120	16 - 22 mai. 08	pàg. 6	Opinió Inés Solà: “Plataforma de polítics”
gar_122	30 mai. - 5 jun. 08	pàg. 3	“Medi Ambient emet un informe favorable a la planta de biomassa”
		pàg. 2	Opinió Stefano Puddu: “Entre informació i debat”
gar_123	6 - 12 jun. 08	pàg. 8-9	Opinió Stefano Puddu: “Poca broma”
			Reportatge: “El departament de Medi Ambient dona llum verda a la planta de cogeneració amb biomassa forestal” (Dani Goti)
gar_124	13 - 19 jun. 08	pàg. 4	Opinió Tomás Michel: “Poca broma?”
gar_125	20-26 jun. 08	pàg. 4	Opinió Augusto Burgueño: “La Garriga, un altre aire”
		pàg. 5	“Faran un acte públic per aclarir dubtes de la planta de biomassa”
			Opinió ICV: “5 raons i 1 motiu per no obrir la caixa de Pandora”
gar_127	4 - 10 jul. 08	pàg. 3	“Ajornen fins al setembre la reunió informativa sobre la planta de biomassa”
gar_129	18 - 23 jul. 08	pàg. 3	“L'enginyer industrial Pep Puig afirma que de la xemeneia de la planta de biomassa només surt vapor d'aigua”
			Opinió Pere Crosas: “Ara toca biomassa”
gar_130	24 jul. - 4 set. 08	pàg. 5	“Polítics, tècnics i membres de la plataforma visiten una planta de biomassa a Alemanya”
gar_132	19 - 25 set. 08	pàg. 2	Opinió Martí Porter: “¡Poderoso caballero es Don Dinero!”
		pàg. 5	“El grup Tamayo presenta a l'Ajuntament la proposta urbanística per fer la planta de biomassa”
gar_133	26 set. - 2 oct. 08	pàg. 6	“La comissió d'urbanisme visiona la proposta de modificació de Pla General proposada pel grup Tamayo”
			Opinió Dolors i Montserrat Llobet, Mariona Castellar, Teresa Calzada: “Els nostres dubtes raonables”
		pàg. 7	Opinió David Ramon: “Comparat amb què, doctor Ferrís?”
gar_134	3 - 9 oct. 08	pàg. 5	“La majoria no es preocupa de saber d'on venen els quilowatts que consumim”
			Opinió Martí Porter: “L'arbre i el bosc (a David Ramon, per al·lusions)”
gar_135	10 - 16 oct. 08	pàg. 4	Opinió Quim Fornés: “El gar, revista plural?”
			Nota de la redacció
gar_136	17 - 23 oct. 08	pàg. 3	“L'equip de govern demana temps per pronunciar-se sobre la planta de biomassa”
		pàg. 10	“Un monogràfic sobre la biomassa”
gar_137	24 oct. - 7 nov. 08	pàg. 7	“L'acte informatiu al Patronat enceta unes setmanes importants per avançar en el debat sobre biomassa”
gar_138	7 - 13 nov.	pàg. 3	“Ni l'acte al Patronat ni el Ple extraordinari desbloquegen posicions sobre la biomassa”
gar_139	14 - 20 nov.	pàg. 8-9	Reportatge: “Treballar el bosc. Biomassa, així sí!” (Dani Goti)

La situació de l'energia a Catalunya

JOSEP PUIG I BOIX, Dr. Enginyer industrial, UAB, Ecoserveis, Ecofys

El sistema energètic a Catalunya és fruit de tot un seguit d'accions realitzades durant les darreres dècades, que han fet que s'annessin reproduint les mateixes característiques del sistema energètic heretat del franquisme.

Aquestes característiques són: la centralització del sistema energètic, la dependència de fonts d'energia primària foranes, la utilització de fonts d'energia primària no renovables, la minva continuada de l'eficiència global del sistema i els constants augments del consum d'energia.

Fins fa molt poc disposàvem de molt escasses unitats productores d'energia: dues refineries, una planta de regasificació de gas natural líquid, una central tèrmica de carbó, quatre centrals tèrmiques de combustibles fòssils líquids i/o gasosos, dues centrals nuclears i uns quants grans embassaments situats bàsicament a la conca del riu Ebre.

A l'hora de valorar els aspectes ambientals de l'energia cal contemplar la disponibilitat dels recursos primaris, la rendibilitat de l'extracció o captació, l'eficiència del transport, el mètode de transformació en energia final, l'emmagatzematge, la utilització, el tractament de les deixalles i el desmantellament de les instal·lacions.

Posar l'energia final disponible pel consum que es produeix en aquestes unitats productores a disposició de la munió d'unitats consumidores existents a casa nostra, requereix disposar de desenes de milers de km de xarxes (oleoductes, gasoductes, línies d'alta, mitja i baixa tensió). En els darrers anys, s'ha desvetllat una lleugera tendència a la descentralització, a través dels sistemes de cogeneració situats en indústries i/o en instal·lacions de serveis, i a través de l'aprofitament de l'aigua, del vent i del sol.

El sistema energètic català es caracteritza per una extremada dependència de fonts d'energia primària procedent de l'exterior del país, bàsicament combustibles fòssils sòlids, líquids i gasosos, però també combustible nuclear, que s'importen de diferents països. A més, s'observa la tendència a necessitar cada vegada més energia primària per disposar de una unitat d'energia final disponible pel consum. Tenint en compte que aquesta energia final disponible pel consum s'utilitza majoritàriament en alimentar tecnologies d'ús final ben poc eficients, per cobrir no solament necessitats bàsiques, sinó 'capricis energívors', tenim servit el pastís que alimenta aquesta espiral de creixement dels consums d'energia.

Magnituds i tendències de l'energia a Catalunya

Es donen en aquest apartat les principals magnituds i tendències que conformen l'evolució del sistema energètic català. Les dades corresponen a l'any 2006.

La producció d'energia primària, des que es va generalitzar el model actual basat en combustibles fòssils i nuclears, no cobreix ni de lluny el consum. La producció roman, més o menys

El sistema energètic català es caracteritza per una extremada dependència de fonts d'energia primària procedent de l'exterior del país, bàsicament combustibles fòssils sòlids, líquids i gasosos, però també combustible nuclear, que s'importen de diferents països.

A l'hora de valorar els aspectes ambientals de l'energia cal contemplar la disponibilitat dels recursos primaris, la rendibilitat de l'extracció o captació, l'eficiència del transport, el mètode de transformació en energia final, l'emmagatzematge, la utilització, el tractament de les deixalles i el desmantellament de les instal·lacions.

estable, entre 6.000 i 7.000 ktep anuals. El consum d'energia primària és de 26,515 ktep/any, i el consum d'energia final de 15,874 ktep. De l'electricitat generada, un 92% és d'origen tèrmic i un 8% hidràulic. En la d'origen tèrmic, domina la nuclear: 48% del total tèrmic i un 52% del total de l'energia elèctrica generada. L'energia elèctrica disponible pel consum, després d'haver descomptat els consums auxiliars i de bombament, és de 42.601 GWh. Pel que fa a la cogeneració l'any 2000 n'hi havia més de 1.000 MW.

El sistema de transport d'electricitat centralitzat existent a Catalunya fa que el sistema elèctric tingui considerables pèrdues. A Catalunya hi ha uns 100.000 km de línies d'alta, mitja i baixa tensió. Les pèrdues degudes al transport i distribució d'electricitat són de 3,750 GWh. Es perd gairebé la mateixa electricitat que la que es genera a les centrals tèrmiques de combustibles fòssils (carbó i gas) de servei públic (no autoproductores).

El consum d'electricitat a Catalunya és de 46,338 GWh (any 2006) i es distribueix d'aquesta manera: sector industrial 42,6%, sector serveis 32,3%, sector domèstic 22,5%, transport 2%, sector primari 0,9%. El ritme de creixement del consum elèctric va ser superior al 3% en mitjana al llarg de la dècada dels anys 90, havent-se estabilitzat l'any 2005 i 2006.

Pel que fa a l'autoabastiment, a mitjans de la dècada dels anys 90, la producció d'energia primària arribava escassament a cobrir el 10% del consum d'energia primària, i la tendència era decreixent des de l'inici de la dècada (ja a l'any 1995 va davallar per sota del 10%). A vegades, els informes oficials consideren l'energia nuclear com si fos pròpia, cosa que seria veritat si el combustible nuclear sortís de mines situades a casa nostra. Tot i considerant aquesta hipòtesi, el grau d'autoabastiment només arriba fins el 33%.

Residus i contaminació

Les emissions de gasos d'efecte hivernacle es situaven en 47 milions de tones equivalents de CO₂, l'any 1995 i l'any 2005 van ser més de 59 milions. La seva distribució per sectors és la següent: processat d'energia, 75,%; processos industrials 10%; agricultura i ramaderia 9,5%; tractament de deixalles 4,5%.

Les centrals nuclears, en funcionament normal, aboquen a l'aire i a l'aigua quantitats 'autoritzades' de productes radioactius. L'any 2006 es varen abocar a l'aire i a l'aigua uns 94 bilions de Becquerels de radioactivitat. Una vegada cada any, les centrals nuclears han d'efectuar una parada per canviar una tercera part del seu combustible. Això vol dir que unes 80 tn de combustible gastat esdevenen residus, que contenen isòtops d'alta activitat i llarga vida que s'han de emmagatzemar durant milers d'anys. En valors mitjans, per cada kWh generat a Catalunya es produeixen 3,6 mg de residus radioactius. A part, en els reactors en funcionament a Catalunya es produeixen cada any més de 600 kg de Plutoni, suficient per fabricar unes 60 bombes atòmiques.

Pla de l'energia de Catalunya 2006-2015

Resum del resum executiu del pla estratègic del Pla de l'Energia de Catalunya 2006-2015, de la Generalitat de Catalunya.

Per què un pla de l'energia?

Les previsions a escala mundial de disponibilitat dels recursos energètics d'ús actual i els costos econòmics creixents per a la seva obtenció, fan necessari planificar l'abastament futur de les necessitats energètiques establint línies d'actuació prioritàries i definint els àmbits estratègics a desenvolupar. En una societat democràtica i en un entorn de mercat com en el que vivim, l'acció pública no determina ni fixa les accions dels ciutadans al detall, però sí que ha d'impulsar canvis i modificar tendències. L'acció pública ha d'establir les regles del joc que afavoreixin els canvis necessaris per a garantir la viabilitat futura del sistema.

La problemàtica energètica en l'horitzó 2030

El model socioeconòmic de les nostres societats es basa, principalment, en l'augment de l'activitat econòmica, la qual cosa redunda en un increment del nivell de vida i de benestar. Actualment la dependència mundial dels combustibles fòssils és molt elevada (85% l'any 2005). Es calcula que el ritme actual de producció d'aquests combustibles limitarà les reserves provades del petroli a 40 anys, del gas natural a 65 i del carbó a 200-230 anys. Malauradament, aquesta tendència no és sostenible indefinidament si es segueix basant en el model energètic actual consistent en la utilització, bàsicament, dels combustibles d'origen fòssil. Cercar noves fonts per a satisfer una demanda desbocadament creixent o només elevar el rendiment productiu de les unitats energètiques posades al mercat, ni evitarà el "peak oil" i/o la crisi, ni frenarà els trastorns ambientals d'abast planetari. Per tant són imprescindibles canvis substantius en les pautes de consum que permetin modular l'oferta a la baixa, en comptes de tractar de satisfer una demanda indefinidament creixent. Cal introduir una nova cultura que ens permeti obtenir els mateixos o millors productes i serveis, però utilitzant cada cop menys recursos. Avançar cap a la sostenibilitat energètica també és avançar cap a un model social de menys necessitats. L'assoliment d'un escenari sostenible com aquest és una tasca ingent que durarà bona part del segle XXI.

La capacitat d'intervenció des de Catalunya

Catalunya ha d'actuar de forma pro-activa en el màxim desenvolupament possible del seu potencial d'energies renovables i des de la vessant de la demanda, apostant per l'estalvi i l'eficiència energètica com a eina estratègica clau de la seva política energètica. La Generalitat de Catalunya no disposa de competències exclusives en tot l'àmbit energètic. Les qüestions energètiques són molt transversals i sobre les mateixes hi actuen totes les administracions. La Unió Europea a través de les directives, l'estat a través de disposicions legals o plans com el de foment de les energies renovables o l'estratègia d'estalvi i eficiència, i fins i tot els ajuntaments i les entitats locals poden incidir en qüestions de l'àmbit energètic. Per tant, per a que siguin eficaces, les actu-

acions a realitzar han d'estar dotades d'una forta coordinació i han de ser coherents amb les de la resta d'administracions. Hi ha algunes qüestions sobre les que la Generalitat no pot actuar en solitari o de forma exclusiva, però sobre les que ha de tenir opinió. Per tal de gestionar de manera eficaç l'execució d'aquest pla, es contempla la creació de l'Agència Catalana d'Energia.

Missió i eixos principals de treball

La política energètica catalana per als propers anys es desenvoluparà al voltant dels següents eixos: 1) augmentar la consciència social i millorar el coneixement vers la problemàtica energètica; 2) fomentar l'estalvi i l'eficiència energètica; 3) desenvolupar les infraestructures energètiques necessàries per a assegurar el subministrament i diversificar les fonts d'energia; 4) impulsar les fonts energètiques renovables; 5) recolzar la recerca, el desenvolupament i la innovació tecnològica en l'àmbit energètic.

Les infraestructures necessàries

S'han considerat els següents criteris en la planificació de les infraestructures elèctriques: 1) maximització de la generació elèctrica amb energies renovables, atenant a la sostenibilitat del recurs explotat i les limitacions ambientals; 2) potenciació, en un segon ordre de prioritats, de la utilització dels medis de generació més eficients amb les tecnologies actuals; 3) tancament de centrals tèrmiques convencionals més obsoletes i contaminants que les noves; 4) ubicació de la generació elèctrica no renovable prop de la demanda, amb la conseqüent reducció de pèrdues en el transport i distribució; 5) manteniment d'un equilibri entre la producció i la demanda d'energia elèctrica anual. Es preveu la necessitat de construir entre 8 i 5 nous grups de cicle combinat alimentats amb gas natural en l'horitzó de l'any 2015, juntament amb la previsió d'instal·lar entre 1800 i 4.500 MW en centrals de règim especial (parcs eòlics, plantes de reducció de residus, cogeneració, etc.).

Un gran impuls a les energies renovables

Pel que fa a la generació d'energia elèctrica, els objectius del Pla són coherents amb els objectius de la Unió Europea d'augmentar el percentatge de les energies renovables, que a Catalunya es preveu que assoleixi un valor del 24,0% l'any 2015. El conjunt de biomassa i biogàs aportaran unes 512,1 ktep al balanç energètic l'any 2015, representant un 17,4% del total de les energies renovables.

Inversions associades al Pla de l'Energia

Les principals inversions del Pla de l'Energia així com els recursos públics necessaris per assolir les fites són: projectes d'energies renovables (milions d'Euros): 5.139,9 M€ (105,5 M€ públics); projectes d'eficiència energètica: 4.320,0 M€ (1.079,0 M€ públics); soterrament i trasllat de línies elèctriques: 300,0 M€ (200,0 M€ públics); electrificació rural i gasificació de nous municipis: 195,7 M€ (80,0 M€ públics).

El carboni té un cicle natural, i els humans l'estem desmanegant

ANTON MONTSANT, Doctorat en Biologia molecular

El carboni és el sisè àtom de la taula periòdica, el segon element més abundant al cos humà i el quart a l'Univers, i és l'àtom en què es basa la vida terrestre. A la natura podem trobar el carboni en compostos orgànics (matèria viva, humus, hidrocarburs: substàncies riques en carboni i hidrogen) i en compostos inorgànics (carboni oxidat, saturat d'oxigen: bàsicament el gas CO₂ i els carbonats de calci i sals similars que formen dipòsits minerals calcaris).

En un planeta sense vida, el carboni estaria perpetuament reciclant-se entre les dues formes inorgàniques més comunes, de la forma gasosa de l'atmosfera cap a la forma mineral a la litosfera (el CO₂ es dissol als oceans i precipita com a sal de carbonat), i de tornada cap a l'atmosfera com a CO₂ a través dels moviments tectònics i l'activitat volcànica. La vida diversifica i accelera la circulació del carboni introduint un tercer compartiment: la biosfera, és a dir, el conjunt de matèria viva que pobla la Terra. El CO₂ atmosfèric esdevé carboni orgànic mitjançant la fotosíntesi, i dels vegetals passa als organismes herbívors, carnívors i detritívors donant lloc a tots els ecosistemes del planeta. Aproximadament el 80% del carboni de la Terra es troba a les roques calcàries, un 15 % als combustibles fòssils (carbó, petroli, gas natural), un 3% a la biosfera i matèria orgànica del sòl, i no pas més d'un 2% en forma de CO₂ atmosfèric i dissolt a l'oceà (1).

Tot i constituir només un 0,03% de l'aire, el CO₂ té un paper molt significatiu com a absorbidor de calor a la nostra atmosfera. Si la Terra no tingués atmosfera, les zones exposades a la radiació solar s'escalfarien fins a centenars de graus centígrads, i les zones a la fosca es refredarien ràpidament fins molt per sota dels zero graus. L'efecte hivernacle és el procés pel qual la nostra atmosfera atrapa part de la calor que emet la Terra com a conseqüència de la seva temperatura superficial (que adquireix gràcies a la radiació solar incident). Aquesta calor s'emet en forma de radiació infraroja, que només pot ser absorbida per determinats gasos, principalment el vapor d'aigua, el CO₂, el metà i l'ozó (2). L'efecte hivernacle és, doncs, un fenomen natural sense el qual no s'hauria pogut desenvolupar la vida a la Terra tal i com la coneixem avui.

Els combustibles fòssils es van formar fa molts milions d'anys a partir de matèria orgànica de zones marines i pantanoses que quedava colgada i sense contacte amb l'oxigen, convertint-se en hidrocarburs (carbó, betums, petroli i gas natural) en lloc de descomposar-se. Perllongat durant milions d'anys, aquest procés va retirar una gran quantitat de carboni del cicle entre l'atmosfera i la biosfera, i el va deixar atrapat sota terra. D'ençà de la Revolució Industrial, el consum d'energia de la humanitat es va disparar, i ja portem gairebé dos segles transferint el carboni atrapat des de fa milions d'anys al subsòl cap a l'atmosfera, a un ritme cada dècada més accelerat. També emetem gran quantitat de CO₂ en la fabricació de cal (òxid de calci, CaO) a partir de carbonat de calci (CaCO₃) per a la construcció, i també per la desforestació (3).

La conseqüència que l'emissió de CO₂ pugui tenir sobre el clima global és difícil de predir. Bona part de l'excés de CO₂ emès romandrà a l'atmosfera, però una altra part acabarà acumulant-se a la biosfera o precipitant-se al fons marí en forma de mineral. D'entrada, més CO₂ atmosfèric provocaria un increment de l'absorció de la radiació infraroja i, per tant, a un augment de la temperatura mitja de l'atmosfera. A partir d'aquí, no obstant, hi ha un ventall de possibilitats molt ampli de retroalimentacions positives i negatives, superacions de nivells desencadenants, i salts a nous equilibris. Amb una atmosfera més càlida hi hauria més evaporació d'aigua i més pluges. Un augment de la coberta de núvols faria que es reflectís més llum solar incident cap a l'espai exterior; a més, l'increment del cabal dels rius i de les riuades portaria més nutrients al mar, un efecte fertilitzant que incrementaria la quantitat de carboni emmagatzemat en forma de fitoplàncton i de restes orgàniques al subsòl marí (en detriment del CO₂ atmosfèric). En sentit contrari, un desglaç inicial de fons marins perpètuament congelats podria alliberar grans quantitats de metà que està atrapat des de fa milions d'anys pel gel, multiplicant l'escalfament global (ja que el metà és molt escàs a la nostra atmosfera i és 20 vegades més potent que el CO₂ com a gas d'efecte hivernacle) (4). Quan afegim noves variables als models, obtenim resultats diferents, per la qual cosa tota predicció té gran incertesa i ha de servir més que res com a "crida a la precaució".

La societat moderna s'ha construït sobre el consum a baix cost dels estalvis de carboni acumulats durant desenes de milions d'anys. El 85% de l'energia que avui consumim prové de combustibles fòssils, i gràcies a aquests estalvis energètics cada any consumim allò que tota la biomassa fotosintètica planetària ha produït en 500 anys (5). Sembla ser que d'aquí a poques dècades ja hauríem consumit pràcticament tots aquests estalvis de carboni orgànic i hauríem d'ajustar-nos al ritme natural de producció de nova matèria vegetal (mitjançant la fotosíntesi), a més d'emprar allò que puguem inventar i mantenir en un món sense estalvis energètics. La discussió i presa de decisions entorn el CO₂ és, doncs, una moneda de dues cares: 1) l'aspecte climàtic-ambiental i 2) la qüestió del model econòmic i energètic de les societats industrialitzades. És estèril i poc rigorós afrontar un d'aquests aspectes sense tenir en compte l'altre. Fins la Revolució Industrial, la humanitat sempre ha tret la major part de la seva energia cremant carboni orgànic (llenya, brossa i fems). Aquest és un procediment que respecta el cicle atmosfera-biosfera natural del carboni, ja que allò que s'allibera quan es crema o es descomposa matèria vegetal s'havia incorporat a la biosfera pocs anys o poques dècades abans. Per tant, juntament amb les altres energies renovables, la llenya és un recurs molt valuós que sabem del cert que funcionarà quan en un futur no gaire llunyà ens quedem sense estalvis energètics.

La protecció i gestió racional dels nostres sistemes forestals i la reducció dràstica del consum energètic de les nostres comunitats i societat en conjunt seran, doncs, factors clau per aconseguir un futur habitable. Si no encarem aquests reptes amb serietat i coratge, les societats industrialitzades s'esfonraran en el caos (6).

(1) DIXON ET AL. (1994). *Carbon pools and flux of global forest ecosystems*. Science 263: 185-190.
 (2) KIEHL ET AL. (1997). *Earth's Annual Global Mean Energy Budget*. Bulletin of the American Meteorological Society 78: 197-208.
 (3) CANADELL ET AL. (2007). *Contributions to accelerating atmospheric CO₂ growth from economic activity, carbon intensity, and efficiency of natural sinks*. PNAS 104: 18866-18870
 (4) KENNEDY ET AL. (2008). *Snowball Earth termination by destabilization of equatorial permafrost methane clathrate*. Nature, 453: 642-645
 (5) DUKES (2003). *Burning buried sunshine: human consumption of ancient solar Energy*. Climatic Change, 61: 31-44.
 (6) HEINBERG, RICHARD (2006). *Se acabó la fiesta*. Ed Barrabes, 416 pp.

La paradoxa forestal

XAVIER MARTÍ RAGUÉ, President de l'Associació Bosc Net - Gualba, i Secretari de l'Agrupació de Defensa Forestal de Gualba

Un dels principis bàsics d'eficiència econòmica és l'assignació òptima dels recursos. Això significa que una unitat econòmica pública o privada, petita o gran serà més sòlida i sostenible en el futur quan millor gestioni els recursos propis. Els costos de la dependència externa són, molt sovint, creixents a llarg termini i estan a l'origen de la fallida de moltes organitzacions. Catalunya és un país de pocs recursos propis però la seva economia s'ha fonamentat en la tradició del treball, la voluntat i l'esforç per treure rendiment dels seus recursos migrats, per això deien que "els catalans de les pedres treuen pans". Tot i això, el balanç energètic català mostra un alt grau de dependència de recursos aliens. A l'any 2006 el petroli, el gas natural i l'energia nuclear van suposar més del 90% del consum d'energia primària. D'altra banda a partir de 1990 la superfície de bosc, matollar i prat no ha parat de créixer i suposa entorn el 60% de la superfície de Catalunya. En els darrers 20 anys hi ha hagut una mitjana anual d'11.665 ha. cremades a les zones forestals de Catalunya que suposen, en total, entorn de 230.000 ha, el 7% de la superfície de Catalunya i aproximadament el 12% de la superfície de bosc, matollar i prat.

En conjunt una paradoxa preocupant. Dit en termes senzills: paguem a fora per recursos cars i no renovables i deixem perdre els propis renovables. On està el seny català?

En un estudi que vaig fer a l'any 1984 i que va obtenir el premi Vida Sana de recerca, es demostra que l'activitat forestal és una de les activitats econòmiques amb balanç energètic més positiu (per cada Kilocalòria que es gasta es poden obtenir seixanta de biomassa). Quasi 20 anys després al 2005 un estudi de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental de la UAB confirma aquest fet: "La despesa energètica en la extracció, preparació i transport (a una distància de 50Km) de la biomassa forestal es situa entre un 11 i un 13% de l'energia que es pot obtenir".

El problema sorgeix quan parlem de diners i de mercats. Actualment, els costos d'extracció, preparació i transport de la biomassa són, en general, molt superiors als rendiments econòmics de la seva venda a preus actuals de mercat. Si s'aplica a la biomassa el preu que es paga per l'energia del petroli o del gas natural el panorama canvia radicalment, però tenim organitzada la demanda per donar feina als emirats arabs, els països del Magreb o d'Amèrica Llatina. Si el preu de la biomassa es situés a l'equivalent de l'energia que pot produir (un terç del que produeix un litre de petroli) s'haurien de pagar entorn de 300 € per tona de biomassa, el preu actual no supera en la majoria de casos els 40 €. Aquest és, doncs, el problema clau del sector: el preu de mercat no respon ni als costos reals de producció, ni al preu de l'energia que pot produir. Es tracta, doncs de preus desinflatos a l'invers que

Dit en termes senzills: paguem a fora per recursos cars i no renovables i deixem perdre els propis renovables. On està el seny català?

La despesa energètica en la extracció, preparació i transport (a una distància de 50Km) de la biomassa forestal es situa entre un 11 i un 13% de l'energia que es pot obtenir.

Aquest és el problema clau del sector: el preu de mercat no respon ni als costos reals de producció, ni al preu de l'energia que pot produir.

els preus dels immobles que, tot i la crisi, es tracta de preus inflats (doncs tampoc responen, en aquest cas per excés, als costos de producció).

La solució de la paradoxa és difícil, però abans que res cal saber jugar els diferents objectius: la reducció dràstica de la superfície forestal cremada, la gestió forestal sostenible, la consolidació de la demanda energètica del recurs propi i la recuperació de l'objectivitat en la fixació dels preus de la biomassa.

El gener 2008 s'ha constituït a Gualba (Vallès Oriental) l'Associació Bosc Net que aplega més de 45 propietaris forestals amb 1.200 ha de bosc. L'objectiu principal de Bosc Net és organitzar i assegurar la gestió forestal conjunta, per a la prevenció d'incendis, de les propietats associades, mitjançant l'aprofitament de la biomassa generada.

Actualment s'està acabant de redactar el projecte de gestió forestal conjunta i que servirà per definir els tipus d'actuació i les zones que tenen més prioritat per prevenir els incendis. Aquest projecte serà un model utilitzable per a definir, amb precisió i objectivitat, com s'ha d'orientar la gestió forestal des d'una perspectiva de prevenció. Els primers resultats d'aquest projecte mostren que la superfície forestal sobre la que cal actuar urgentment (8 propers anys) amb missió preventiva està prop de les 600 ha.

Un cop definides les àrees de prioritat, els tipus d'actuacions i la biomassa produïble en aquestes àrees, cal reflexionar sobre la demanda i la responsabilitat. Que s'ha de fer amb els productes de la gestió forestal orientada a la prevenció? La primera part de la responsabilitat és de l'administració pública no es pot evadir que quan es tracta de boscos amb prioritat per la prevenció i per tant on les actuacions són d'interès general, l'aportació i la responsabilitat de l'administració pública ha d'ésser molt important, especialment comparant-la amb altres zones no classificades. El propietari en aquests casos ha d'acceptar el tipus de gestió que marqui l'interès general i no ha d'exigir guanys, encara que tampoc ha de tenir càrregues.

Evidentment, l'entrada en funcionament de plantes de biomassa i edificis que utilitzin la biomassa com a combustible per a produir energia tèrmica i elèctrica esdevé un dels punts claus per la reconversió esperada i necessària del sector. Tanmateix, la millora en l'eficiència dels treballs forestals i el necessari equilibri maquinària/personal són, també, aspectes clau per reduir la factura de la gestió forestal. Però no cal oblidar la reducció dels costos de transport i per tant la utilització de la biomassa el més a prop possible d'on es produeix. Tots aquests són factors essencials per anar generant els ingressos i els estalvis suficients i justament corresponents a l'energia autòctona i renovable produïda amb biomassa.

Alguns pros i contres al voltant de la planta de cogeneració d'energia amb biomassa forestal

FRANCESC MAS I PUJADAS, *Catedràtic del Departament de Química Física (Universitat de Barcelona)
Xarxa de Referència en Química Teòrica i Computacional de Catalunya*

El propassat 23 d'octubre vaig prendre part a una presentació en el marc d'Expoquímia (Fira de Barcelona), dins de la IV Assemblea General de la Plataforma Tecnològica de Química Sostenible (SusChem-Espanya), en particular dins de l'apartat de productes i processos químics a partir de la biomassa, sobre les oportunitats de recerca, desenvolupament i innovació que es podrien dur a terme al voltant d'una planta de cogeneració d'energia amb biomassa forestal. A partir d'aquelles reflexions, m'agradaria aportar un punt de vista diferent que pot ajudar a tenir més informació sobre la discussió relativa als inconvenients i avantatges, per un poble com la Garriga, de tenir una planta d'aquestes característiques. Arguments a favor i en contra poden haver-ne molts, la majoria dels quals ja han estat força debatuts i estaran certament recollits per altres persones en aquest especial del gar dedicat al tema que ens ocupa. Entre ells en voldria destacar-ne dos, donant-li un enfoc més científic, amb les limitacions que tots els que treballem en el món de la ciència, segons la nostra formació i grau de coneixements, tenim.

En primer lloc vull referir-me al problema de la contaminació atmosfèrica que tota planta de combustió genera, diferenciant el tema de les emissions (contaminants emesos a l'atmosfera) del nivell d'immissions (presència dels contaminants de l'aire en un determinat punt i moment). Ja sabem que el risc zero de contaminació no existeix i que les diferents administracions, junt amb la comunitat científic-tècnica, van elaborant normatives, cada vegada més restrictives, que limiten tant els nivells d'emissió com d'immissió dels diferents contaminants atmosfèrics, depenent del major coneixement que es va tenint dels seus efectes, tant pel que fa l'efecte hivernacle (escalfament de l'atmosfera, que és una de les causes del canvi climàtic) com en la qualitat de l'aire i de la seva relació amb la salut humana. Naturalment, aquesta legislació està basada en el concepte de desenvolupament sostenible, que és el que tots desitgem que es produeixi, procurant mantenir una bona coexistència del progrés tecnològic amb la qualitat de vida. Això vol dir que s'ha d'anar innovant perquè la tecnologia sigui cada vegada menys contaminant, i sense perdre l'equilibri en el balanç cost-benefici que tota activitat industrial té associat. Respecte al tema d'emissions generades per plantes de combustió, la Unió Europea va elaborar una sèrie d'informes tècnics, que serveixen de base de les normatives legals en matèria de contaminació atmosfèrica, amb un seguit de recomanacions BAT (Best Available Techniques) de la millor tecnologia disponible en l'actualitat per minimitzar l'emissió de contaminants a l'atmosfera.

Aquesta planta, per les característiques tecnològiques en què està basada (segons el projecte presentat per l'empresa promo-

Ja sabem que el risc zero de contaminació no existeix i que les diferents administracions, junt amb la comunitat científic-tècnica, van elaborant normatives, cada vegada més restrictives, que limiten tant els nivells d'emissió com d'immissió dels diferents contaminants atmosfèrics.

Actualment tenim dos grans focus de contaminació atmosfèrica degut a processos de combustió: la circulació de vehicles dins del poble i sobretot per la C-17, i la planta de cogeneració d'energia de la SATI.

tora), seguint les recomanacions BAT, pot produir unes emissions on només cal tenir en compte com a principals contaminants: CO₂, SO₂, NO_x, PM₁₀, els quals estan per sota dels límits d'emissió que la legislació europea actual admet. Els compostos orgànics volàtils (VOC) no es consideren, degut a la temperatura en què es produeix la combustió, ja que per sobre dels 850 °C (temperatura mínima legal per assegurar que no es produeixin dioxines, substància més persistent amb la temperatura) la quantitat de VOC's és mínima. També s'hauria de considerar el CO, però aquest gas en presència d'aire s'oxida fàcilment a CO₂, raó per la qual el temps de residència a l'atmosfera és mínim. El CO₂ és un dels gasos que produeix l'efecte hivernacle, però al ser d'origen biogènic no computa com a tal en les emissions totals de CO₂ que Espanya ha d'assolir el 2012 segons el protocol de Kioto, ja que aquest prové i torna a entrar en el cicle del carboni al ser absorbit pel bosc d'on s'ha tret la biomassa per a tornar a rebrotar. Tant en el cas del SO₂, causant de la pluja àcida, com de les PM₁₀ (partícules de mida entre 2,5 i 10 micres), que poden causar problemes respiratoris però que no són absorbides pels bronquis, les emissions estan molt per sota dels límits permesos, i és d'esperar que amb les bones pràctiques BAT aquestes encara disminueixin més. Falta considerar els NO_x, òxids de nitrogen, essent el més important el NO₂, inevitable quan es fa una combustió en presència d'aire, ja que prové de l'oxidació del nitrogen, N₂, que conté l'aire que respirem. Està molt ben estudiat que aquest gas és un dels causants de la formació d'ozó (O₃), que malgrat que formi la capa protectora dels raigs ultraviolats a l'estratosfera, és un gran contaminant (pel seu gran poder oxidant i de formació de radicals lliures) a la troposfera. Aquest fenomen conegut com a smog fotoquímico (boira de fum fotoquímica) és produït per la radiació ultraviolada que arriba a la troposfera i que catalitza la presència de NO₂. Però és ben conegut que aquest fenomen és molt més important en el mes de juliol (moment de màxima irradiació solar a la nostra latitud) i com que la caldera de combustió de biomassa ha de tancar un mes a l'any, el més raonable fóra que aquest mes sigui el de juliol.

Malgrat que les emissions contaminants que emetrà una planta d'aquestes característiques estiguin per sota dels nivells legals admesos, això no vol dir que siguin innòcues, l'únic que vol dir és que la legislació actual posa aquests límits perquè es pugui fer un desenvolupament sostenible de la nostra societat i que aquest sigui compatible amb un mínim de qualitat de vida. El que fóra bo és tenir un estudi sobre els nivells d'immissió de la qualitat de l'aire que respirem a la Garriga, ja que tothom sap que actualment tenim dos grans focus de contaminació atmosfèrica degut a processos de combustió: la circulació de vehicles dins del poble i sobretot per la C-17, i la

planta de cogeneració d'energia de la SATI —sense comptar totes les calderes de calefacció que existeixen a la Garriga, que solen cremar residus fòssils, i en aquest cas el CO₂ generat sí que computa per les emissions de gasos d'efecte hivernacle en el protocol de Kioto. Aquest estudi fóra molt fàcil de realitzar, ja que els Ajuntaments poden demanar unitats mòbils de mesura de nivells d'immissió a la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA) de la Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, que és la responsable de l'elaboració de l'índex de qualitat d'aire que respirem i que, avui per avui, és l'única manera de detectar quan i on se superen els nivells d'immissió permesos a fi que la contaminació atmosfèrica no afecti (sempre segons les normes legals establertes) la nostra salut a través de l'aire que respirem. Penseu que, si ja és molt difícil la predicció meteorològica a curt termini, especialment en zones amb una diversitat de microclimes, com és Catalunya, encara ho és molt més la predicció de com es dispersen els contaminants atmosfèrics a partir del focus d'emissió, i com aquests persisteixen en l'atmosfera en funció de la quantitat que se n'elimina per reacció amb altres espècies químiques presents i amb els processos d'adsorció i/o adsorció a què poden estar subjectes (edificis, sol, vegetació, organismes, etc.). Només a tall d'exemple, són més de 200 les reaccions químiques involucrades en la formació de l'O₃ a nivell troposfèric, sense comptar les seves relacions amb els fluxos de les diferents espècies químiques involucrades produïts per les condicions climàtiques del moment.

Crec que aquest estudi s'hauria de fer independentment de si es fa o no es fa la planta de biomassa, ja que això permetria assolir una educació ambiental al poble de la Garriga, especialment a les escoles, oferint una informació de la qual la majoria de garriguencs no disposa. Tanmateix, si la planta s'arriba a fer, aquest tipus d'estudi permetria posar en relació els nivells d'immissió dels principals contaminants atmosfèrics per processos de combustió d'abans de la posada en marxa de la planta amb els valors que tindrien després, i es podria veure com varien durant l'any. Això, també permetria a l'Ajuntament tenir un major control sobre la qualitat de l'aire de la Garriga, un seguiment que seria complementari al que l'empresa promotora està disposada a fer i cedir a l'Ajuntament sobre les emissions de la planta, i així disposar de tota la informació per saber si i ha o no un risc de contaminació atmosfèrica i poder actuar de forma immediata.

En segon lloc, em vull referir al que jo penso que la construcció d'una planta d'aquestes característiques pot oferir, quant a oportunitats de R+D+i (Recerca, Desenvolupament i innovació), sense esmentar la contribució a la gestió de neteja i conservació dels boscos que ens envolten, així com a la disminució

de l'ús de combustibles fòssils per a generar energia. La planta de combustió de biomassa té dos grans subproductes que són susceptibles de valorització: un és el CO₂ de caire biogènic que s'emetrà, com ja s'ha comentat, i l'altra és la quantitat de calor (energia tèrmica) que es genera i que no s'aprofita per a produir electricitat.

Respecte a la calor generada i que, inevitablement, es perd, ja hi ha propostes de fer una xarxa de calor-fred que pogués anar seguint el riu Congost, i que no cal que fos restringida al municipi de la Garriga. Aquesta xarxa permetria disposar d'una font d'aigua calenta molt barata i assequible per a diferents usos, des de la climatització de les instal·lacions públiques de la Garriga fins a usos domèstics; en particular podria servir per desenvolupar una cultura del termalisme al voltant de les ruïnes romanes existents (des de l'actual vila romana de can Terrés, fins a la trobada recentment al costat dels Pinetons), on es podrien fer piscines d'aigua calenta d'ús públic dins d'un marc històric-educatiu a l'entorn del termalisme. Alhora, aquest excedent de calor també podria servir per desenvolupar, al costat de la planta, en el recentment creat polígon industrial de can Terrés, una sèrie d'indústries que l'empresin —per exemple, indústries relacionades amb el sector de la fusta que necessitin assecadors, etc.— i que l'obtidrien a uns preus molt més assequibles. Això permetria desenvolupar una cultura de poble amb desenvolupament sostenible on sigui possible conjuntar l'entorn natural, històric, termal així com l'industrial, la qual cosa ajudaria a mantenir la Garriga com un lloc agradable per viure i on, a la vegada, les noves generacions puguin trobar feina i vivenda i no hagin de marxar fora, com està passant en pobles que només han apostat per l'entorn històric-natural i que, a la llarga, fan del poble un lloc prohibitiu perquè la gent jove hi pugui viure i treballar.

Pel que fa al CO₂ emés, el repte és desenvolupar mètodes de captura i/o aprofitament per contribuir a que tot el CO₂ capturat, al ser de caire biogènic, ajudi a restar altres emissions produïdes pels combustibles fòssils, i així disminuir la contribució de Catalunya a les emissions màximes de CO₂ permeses pel protocol de Kioto en el 2012, a part de que tot el CO₂ que es retiri de l'atmosfera ajuda a disminuir l'efecte hivernacle i el consegüent augment de la temperatura mitjana de l'atmosfera. Però no és aquesta l'única importància que té l'eliminació del CO₂, ja que cada vegada hi ha més recerca al voltant del seu aprofitament per a microorganismes unicel·lulars (microalgues) o pluricel·lulars que, aprofitant el procés de fotosíntesi, creixen i es reproduïxen. Aquestes microalgues es poden fer servir com a font de compostos orgànics per a la majoria de processos sintètics emprats en les indústries de plàstics, farmacèutiques, cosmètiques, alimentàries, etc., i així disminuir

Alguns pros i contres al voltant de la planta de cogeneració d'energia amb biomassa forestal

FRANCESC MAS I PUJADAS

la dependència del petroli com a font de productes orgànics. També es poden fer servir com a font per generar biocombustibles de segona generació, evitant la problemàtica que s'està produint al voltant de les plantacions d'espècies aptes per a fer biocombustibles en comptes dels productes alimentaris tradicionals, la qual cosa ha fet pujar el preu dels aliments bàsics de forma escandalosa, —a banda que no està gens clar l'estalvi energètic que es pot produir en equivalents de petroli. Darreament s'ha postulat la possibilitat de generar H₂ a partir de que les microalgues fessin la fotosíntesi en condicions anaeròbiques (sense presència d'O₂), la qual cosa dóna com a subproducte H₂ en comptes d'O₂. No cal esmentar els avantatges de tenir fonts de producció d'H₂ a nivell local, com a futur combustible que molt probablement substituirà als combustibles fòssils en la majoria de processos generadors d'energia (motors de combustió, elèctrics, etc.). És evident que aquestes idees donen la possibilitat d'establir un petit centre de R+D+i al voltant de la planta, la qual cosa donaria més incentius a noves indústries, també del sector biotecnològic, per establir-se a la Garriga, augmentant la possibilitat de disposar de nous llocs de treball més qualificats. I amb les altres indústries més tradicionals (del sector de la fusta, tèxtil, etc.) anar cap a l'establiment d'un petit clúster d'empreses lligades a la R+D+i, que és sens dubte la clau per a seguir sent competitiu en un futur no gaire llunyà.

Finalment, m'agradaria acabar aquestes reflexions, potser de caràcter més tècnic, amb una altra de caire més personal. Jo sóc fill de la Garriga i fa molts anys que treballo a la Universitat de Barcelona, i encara que sempre he viscut a cavall entre la Garriga i Barcelona, jo sóc i em sento garriguenc. La meua família, tant per part de mare com de pare, ha viscut tota la vida entre el barri de dalt, can Caralt i el barri de Querol, al voltant de l'antic camí ral (la Via Ausea romana) i sabem molt bé com ens ha canviat l'entorn natural amb la construcció primer de l'autovia, anomenada de l'Ametlla, i després amb la rotonda del Consorci amb la continuació de l'autovia fins a Osona (l'actual C-17) i, com no, la construcció de la SATI, amb la subsegüent ampliació i instal·lació de la planta de cogeneració d'energia. La sensació que tinc, compartida per la meua

família així com també per la majoria de gent que conec de la Garriga de tota la vida, és que la qualitat de l'aire no ha variat tant, i que els possibles problemes de formació de boires per l'augment de partícules, que puguin actuar com a nuclis de condensació, tampoc ha augmentat, malgrat el fort increment de les emissions per processos de combustió que hi ha hagut en els darrers 40 anys. Però això només és una sensació, i com a professor universitari crec que ara estem en una situació que demana que actuem de forma científica i altament crítica, per això he apuntat les idees sobre les mesures dels nivells d'emissió abans esmentades. Naturalment que a ningú li agrada que li posin carreteres i fàbriques amb xemeneies que treuen fum al costat de casa seva, però si apostem perquè les noves generacions de la Garriga puguin trobar feina —altament qualificada, si pot ser— i viure a la Garriga amb la possibilitat de trobar una vivenda digna i assequible, això vol dir que hem de créixer com a poble de la forma més sostenible possible i alhora de la forma més innovadora possible. És per això que jo crec que la implantació d'una planta de biomassa és una oportunitat per ajudar a un desenvolupament sostenible de la Garriga, amb la possible implantació d'un clúster d'empreses al voltant de la R+D+i, i alhora, perquè no, amb la possibilitat de disposar de piscines d'aigua calenta al voltant de les runes romanes, que el poble no hauria de deixar passar.

Per a més informació

Web del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya sobre els temes relacionats amb la contaminació atmosfèrica i qualitat de l'aire: http://mediambient.gencat.cat/cat/el_medio/atmosfera/inici.jsp?ComponentID=23409&SourcePageID=593#1

Web del Ministerio de Medio Ambiente sobre qualitat ambiental i contaminació: http://www.mma.es/portal/secciones/calidad_contaminacion/

Registre estatal d'emissions i fonts contaminants: <http://www.eper-es.es/>

Recomanacions de la Unió Europea per la prevenció i control de contaminants en plantes de combustió: http://www.eper-es.es/data/docs/Fondo%20documental/BREF_GRANDES_INST_COMBUSTION_paraEPER...8D4A-42D8-8EA0-B2CDFFA0DEAD.pdf

Cada vegada hi ha més recerca al voltant de l'aprofitament del CO₂ per a microorganismes unicel·lulars (microalgues) o pluricel·lulars que, aprofitant el procés de fotosíntesi, creixen i es reproduïxen.

Aquestes microalgues es poden fer servir com a font de compostos orgànics per a la majoria de processos sintètics emprats en les indústries de plàstics, farmacèutiques, cosmètiques, alimentàries, etc., i així disminuir la dependència del petroli com a font de productes orgànics.

Aclariments jurídics sobre tràmits legals i procediments administratius

JOSEP MA MATENCIO, Advocat del Grup Tamayo

Creiem útil oferir alguns aclariments en relació amb la sol·licitud de Llicència Ambiental per efectuar en el terme municipal de la Garriga la construcció d'una Planta de Cogeneració a partir de la biomassa i la sol·licitud de modificació puntual del Pla General d'Ordenació Urbana al sector urbanitzable industrial B-8 “Sector Sud”. Aquestes dues qüestions que s'han vinculat en el debat social i polític, segueixen tràmits legals i procediments administratius diferents que convé detallar.

Pel que fa referència a la Llicència Ambiental

La Llei 3/1998, de 27 de febrer, de la Intervenció Integral de l'Administració Ambiental i el reglament que la desenvolupa, constitueixen el marc regulador de la intervenció de l'administració en les activitats (l'entrada en vigor de la llei el 30 de juny de 1999, va deixar sense aplicació a Catalunya el Reglament d'activitats molestes, insalubres, nocives i perilloses, conegut per RAMINP). La finalitat principal de la llei és assolir un nivell alt de protecció de les persones i del medi ambient en conjunt, per a garantir la qualitat de vida, mitjançant la utilització dels instruments necessaris que permetin prevenir, minimitzar, corregir i controlar els impactes que les activitats originen. Amb aquest objectiu, es modifica el tractament uniformista anterior, tot classificant les activitats en tres grups, en funció de la incidència ambiental que puguin tenir.

L'activitat de la Planta de Cogeneració a partir de biomassa està englobada en l'annex II.1 i, per tant, sotmesa al règim de Llicència Ambiental. Això significa que l'autorització l'atorga l'ajuntament, però la Generalitat ha d'emetre un informe ambiental integrat (a través de l'OGAU) que es preceptiu, i vinculant si és desfavorable o imposa mesures preventives, de control, o de garantia. És l'Administració de la Generalitat la competent pel que fa als aspectes d'emissions a l'atmosfera, abocament d'aigües residuals, gestió de residus, prevenció d'incendis i protecció de la salut; essent bàsicament competent l'Ajuntament en els aspectes urbanístics, de mobilitat, i soroll. Qualsevol altre informe voluntari, és a dir, no preceptiu (obligatori) no és vinculant.

La llicència constitueix un acte administratiu de naturalesa reglada que, a diferència dels actes discrecionals, suposa que l'administració ha de concedir-la o denegar-la només en funció que l'activitat proposada sigui conforme o no amb la normativa. D'altra banda, l'article 32 de la Llei i 8.9 de l' Ordenança reguladora de la intervenció integral de l'administració municipal en les activitats i instal·lacions

És l'Administració de la Generalitat la competent pel que fa als aspectes d'emissions a l'atmosfera, abocament d'aigües residuals, gestió de residus, prevenció d'incendis i protecció de la salut; essent bàsicament competent l'Ajuntament en els aspectes urbanístics, de mobilitat, i soroll. Qualsevol altre informe voluntari, és a dir, no preceptiu (obligatori) no és vinculant.

La sol·licitud de modificació de Pla General s'ha plantejat per fer possible la millora i ampliació de les instal·lacions actuals i ubicar la Planta de biomassa.

lacions de l'Ajuntament de La Garriga, estableixen que la resolució es dicta en un termini màxim de quatre mesos a comptar des de la data de presentació de la sol·licitud. Un cop passat el termini establert, si no ha recaigut cap resolució sobre la sol·licitud presentada, aquesta s'entén que és atorgada. És a dir, el silenci s'interpretarà en tots els casos com a positiu.

La sol·licitud de Llicència Ambiental per efectuar en el terme municipal de la Garriga la construcció d'un planta de cogeneració a partir de biomassa, es va realitzar el 26 de gener de 2005; fa pràcticament quatre anys! Durant aquest temps l'empresa REBROT I PAISATGE SL ha seguit escrupolosament la normativa i el procediment legalment establert i l'OGAU ha realitzat el seu informe integrat. Ara és l'Ajuntament qui ha d'emetre la corresponent resolució. Podem concloure, doncs, que l'Ajuntament està obligat legalment a continuar la tramitació de la Llicència Ambiental fins a la seva concessió i, en cas que no ho faci, es pot afirmar que REBROT I PAISATGE SL ja disposa de la Llicència Ambiental per efectuar en el terme municipal de la Garriga la construcció d'un planta de cogeneració a partir de biomassa, per silenci administratiu positiu.

Pel que fa referència a la sol·licitud de modificació puntual del Pla General d' Ordenació Urbana al sector urbanitzable industrial B-8 “sector sud”.

Aquesta sol·licitud es va efectuar el proppassat 15 de setembre, a l'emparament del previst a l'article 96 del Decret Legislatiu 1/2005, del 26 de juliol, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d' Urbanisme, que facultava a la iniciativa privada per formular modificacions del planejament municipal general. Aquest article preveu que només se'n pot iniciar la tramitació si l'Ajuntament accepta la proposta i, si en el termini de dos mesos l'ajuntament no s'ha notificat l'acceptació, s'entén que la proposta ha estat desestimada. La sol·licitud de modificació s'ha plantejat per fer possible la millora i ampliació de les instal·lacions actuals i ubicar la Planta de biomassa; efectuant les cessions i reserves urbanístiques previstes legalment, a través de la tramitació del corresponent Pla Parcial, projecte de compensació i projecte d'urbanització.

Cal deixar ben clar que, amb els paràmetres urbanístics actualment definits al Pla General per al sector B-8, la Planta de Cogeneració es pot implantar, però no seria possible mantenir la resta d'activitats. Per últim, la proposta presentada no suposa cap reclassificació urbanística (ja que tota l'actuació es realitza sobre Sòl Urbanitzable) ni cap requalificació (l'ús previst és l'industrial i magatzem).

Biomassa forestal, una oportunitat i un compromís davant del poble de la Garriga

CARLES VILASECA, Director Rebrot i Paisatge, grup Tamayo

La llenya és un combustible net, segur i abundant al nostre entorn: segons la Fundació Abertis tenim un potencial al Montseny i Montnegre de 115.000 tones anuals equivalents de petroli; nosaltres en farem servir 18.000.

Des del primer dia hem parlat de biomassa forestal: només llenya de bosc o de podes d'arbres; aquest és el combustible que utilitzarem, així ho diu el projecte elaborat l'any 2004 i així ho defineix l'informe favorable de l'OGAU i així ho tornem a deixar per escrit en aquest article; la llenya és un combustible net, segur i abundant al nostre entorn: segons la Fundació Abertis tenim un potencial al Montseny i Montnegre de 115.000 tones anuals equivalents de petroli; nosaltres en farem servir 18.000 tones equivalents de petroli cada any.

Per altra banda, les raons que ens han portat a promoure una planta de cogeneració amb biomassa forestal són ambientals, econòmiques i també socials; les hem explicat abastament però pots cal tornar a definir el concepte que ho engloba tot, és a dir, la possibilitat que un recurs natural com és el combustible del bosc sigui mobilitzat a partir de l'interès general de la prevenció dels incendis forestals; això permet fer de la necessitat una virtut, al reduir la nostra dependència energètica, ni tampoc podem menystenir la possibilitat de minvar les emissions de CO₂ com a opció per mitigar els efectes del canvi climàtic; finalment, no és balder la creació de riquesa econòmica i llocs de treball, tant al sector forestal com al sector serveis, que ens pot permetre la generació d'energia com a recurs local.

Tot plegat, aquesta perspectiva és una oportunitat que no podem negar a les generacions de garriguencs i garriguenques que vindran després de nosaltres, especialment davant l'escenari de crisi energètica i econòmica que estem vivint; els temps del petroli segur i barat s'han acabat.

La tecnologia de la central de biomassa forestal està perfectament contrastada, com ho han pogut comprovar tots els representants de les forces polítiques de nostre poble en la visita realitzada a Baden Baden, concretament al municipi de Rheinmünster; però és que en aquests moments, a Alemanya, ja hi ha més de 200 instal·lacions com la que vam visitar, totes elles pròximes als nuclis de població, per

tal de poder aprofitar l'energia tèrmica de la central. Fet encara més important, totes les instal·lacions treballen a temperatures entre 850°C i 1.050°C, amb processos de combustió en la cambra del forn que duren més de 2 segons; aquestes dades són molt importants a tenir en compte, ja que qualsevol substància orgànica a aquestes temperatures es converteix amb CO₂, i com a tal no comporta cap risc per a la salut de les persones —cosa que sí passa, en canvi, quan es cremen materials a baixes temperatures, en les anomenades males combustions, com ho poden ser els focs d'artifici, la crema de residus incontrolats o la mala combustió de vehicles o calderes de gas. És per aquesta raó que, durant la visita a la planta de BIOTHERM a l'aeroport de Baden, i malgrat que la instal·lació estava funcionant a ple rendiment, els fums no eren perceptibles —vaja, ni els fums, ni les olors ni els sorolls.

En qualsevol cas, ens interessa reproduir aquí el compromís que hem pres el passat 30 d'octubre de 2008 al Patronat de la Garriga, davant de totes les persones que van assistir a l'acte: l'empresa es compromet davant el poble de la Garriga (i davant Notari, si cal) a:

1. La transparència en el seguiment de les emissions en continu, sobre les quals ha de vetllar el SVA del DMA, instal·lant panells informatius a totes les escoles i centres públics que l'ajuntament de la Garriga consideri oportú.
2. Al tancament immediat de les instal·lacions en cas que es superin els límits marcats per l'OGAU en el seu informe.
3. A aplicar sistemàticament les tecnologies més modernes en la reducció de les emissions. A l'impuls de la recerca i de la innovació.
4. A treballar amb cooperació amb l'administració local per tal de millorar les condicions ambientals de la Garriga.
5. A dur a terme accions locals de responsabilitat social cooperativa.

Totes les instal·lacions treballen a temperatures entre 850°C i 1.050°C, amb processos de combustió en la cambra del forn que duren més de 2 segons; a aquestes temperatures, qualsevol substància orgànica es converteix amb CO₂, i com a tal no comporta cap risc per a la salut de les persones.

Convergència i Unió

MERITXELL BUDÓ I PLA, Regidora Portaveu de CiU

Durant aquestes últimes setmanes nombroses persones s'han adreçat a nosaltres i ens han traslladat el seu esgotament per un debat, el de la planta de biomassa, que s'allarga inexplicablement en el temps, mentre en el poble hi ha molts reptes que cal afrontar com ara la proposta de RENFE, els problemes de l'aigua, la manca d'equipaments i d'habitatge públic, la manca de places d'aparcament, i tants d'altres.

No obstant això, i encara que creiem que tot està pràcticament dit, la revista GAR ha pres la iniciativa de fer un exemplar monogràfic sobre el tema i ens ha demanat d'exposar la nostra opinió. Una opinió que ja vàrem exposar en el Ple Extraordinari del passat 4 de novembre i de la qual en recullo un resum.

Des de CiU, i veient com s'han esdevingut tots els fets al voltant de la planta de biomassa i com aquest tema està derivant en una confrontació i una incipient fractura social entre partidaris i detractors, pensem que cal diàleg. Un diàleg ampli i plural, un diàleg que ens hauria de permetre cercar el consens immediat amb els grans temes de poble, perquè la ciutadania el que ens demana són solucions i actuacions concretes. I aquesta cerca de consens no té res a veure amb estar a favor o en contra de la planta de biomassa. Té a veure amb una manera concreta de fer política i en la necessitat d'escollir entre el diàleg o la confrontació.

Nosaltres creiem que per a governar cal fer-ho des de la confiança. Confiança en la gent i en les seves bones intencions. En qualsevol moment, però especialment en l'actual context de crisi econòmica, una de les coses que hem de fer els representants polítics és traslladar confiança a la gent, entendre els seus problemes i recolzar-los quan això sigui possible i necessari. I la millor manera d'establir confiança és el diàleg i el coneixement mutu.

Fa aproximadament un any i mig escrivia al voltant de la necessitat de desenvolupar amb el teixit productiu de la Garriga un programa de responsabilitat social que ens permetés obrir camins de diàleg i possibles col·laboracions entre el sector públic i el sector privat. I per a fer-ho calen dues coses:

1. Confiança en els sectors productius del poble: el comerç, les empreses de serveis, la petita i mitjana empresa i les grans indústries.
2. Diàleg des de l'ajuntament amb els sectors productius del poble, en definitiva amb el sector privat perquè entenguin que la seva implicació en l'entorn més immediat pot ser fonamental.

Parlem que el sector privat prioritzi la contractació de la gent que viu en el poble o la contractació de col·lectius amb especials dificultats d'inserció laboral. Parlem de col·laborar amb el desenvolupament del teixit social i les infraestructures del poble. Parlem d'elaborar codis ètics de funcionament empre-

Nombroses persones s'han adreçat a nosaltres i ens han traslladat el seu esgotament per un debat, el de la planta de biomassa, que s'allarga inexplicablement en el temps, mentre en el poble hi ha molts reptes que cal afrontar.

Les societats més modernes i avançades han triat el diàleg i no pas la confrontació directa amb els sectors productius, amb els que presten serveis i amb tots aquells que generen llocs de treball en la nostra societat.

sarial, de prendre mesures per a la protecció del medi ambient i parlem de moltes altres opcions.

Les societats més modernes i avançades han triat el diàleg i no pas la confrontació directa amb els sectors productius, amb els que presten serveis i amb tots aquells que generen llocs de treball en la nostra societat. Són societats que estan fent un pas més i que també parlen de banca ètica o de fons d'inversió responsables.

La responsabilitat social de les empreses no és tan sols que aquestes donin diners. Això moltes ja ho fan, a la Garriga i a altres indrets. Sense anar més lluny el propi Grup Tamayo ha patrocinat la festa major o activitats esportives del poble. El Grup RF col·labora econòmicament amb entitats esportives. Tenim el premi Honda de pintura i tenim un grapat de comerços i petites empreses que amb el seu suport econòmic col·laboren en l'organització de moltes festes de barri. En definitiva, una part dels seus beneficis econòmics reverteixen en el poble. Però amb això no n'hi ha prou, també podem i hem d'obtenir-ne beneficis socials. La responsabilitat social en el sector privat significa que aquest s'impliqui en l'entorn més proper i visqui en primera línia el futur del poble. Si el que volem és que el sector privat consensui amb l'administració local els seus projectes i les seves decisions, el que cal és coneixement mutu.

La col·laboració amb el sector privat no està exempta de la necessitat de preservar l'estricta compliment de la llei i l'interès social. Per això hi ha lleis i per això hi ha administracions que han de vetllar pel seu compliment. L'administració, i si és necessari la justícia, tenen eines suficients per a vetllar per l'interès públic. La col·laboració amb el sector privat és una opció política que tampoc no té res a veure amb estar a favor o en contra de la planta de biomassa, té a veure en si cal tenir o no tenir en compte els sectors productius de la Garriga en el futur del poble.

Com en altres casos nosaltres partim de la confiança i creiem que abans de res cal que hi hagi diàleg. Però si construïm les nostres relacions amb els sectors productius sobre la desconfiança tan sols aconseguirem que quan tanca un comerç no n'obri cap altre, que les empreses es deslocalitzin, que els treballadors no puguin ser reubicats en empreses locals si són acomiadats i que ningú no vulgui establir el seu negoci en el nostre poble. Aquesta també és una opció política. És una opció política que la Garriga sigui territori hostil per als sectors productius i que haguem d'anar a comprar, a treballar o a divertir-nos a fora del poble.

En un context de crisi econòmica com el que estem passant, no reflexionar sobre aquests temes és, per nosaltres, una irresponsabilitat política. I això, un cop més, tampoc no té res a veure amb estar a favor o en contra de la planta de biomassa. Té a veure en si volem o no volem la dinamització econòmica del nostre poble.

Partit dels Socialistes de Catalunya

NEUS BULBENA, Alcaldessa de la Garriga i Portaveu del PSC

Fa ara just un any, arran d'unes al·legacions presentades per grups polítics a l'oposició en aquell moment (entre ells el PSC), es va fer pública la voluntat del grup d'empreses Tamayo, amb Rebrot i Paisatge al capdavant, de desenvolupar una planta de cogeneració amb biomassa al sector B8 (Can Tamayo). Des d'aquell moment fins ara, han passat moltes coses i han estat moltes les informacions i opinions fetes públiques en relació a aquest tema.

En aquell moment, des del PSC, exactament reclamàvem (i així es pot comprovar en les nostres al·legacions) que “s'aturi el procés de concessió d'aquesta llicència fins que no s'hagin resolt (si es pot) les qüestions següents:

- desenvolupament del sector,
- possibilitat legal d'ampliació de l'edificació,
- informació el més àmplia possible,
- desenvolupament dels estudis d'impacte ambiental; de mobilitat de la flota de camions; de garantia de la matèria primera necessària per crear l'energia que es proposa i de sostenibilitat.

Tothom sap que des de finals de març el grup del PSC ha passat a tenir responsabilitats de govern, assumint l'alcaldia i compartint aquesta responsabilitat amb tres grups polítics més.

Des d'aquell moment, dins el PSC hem tingut molt clar que aquest tema era una qüestió prioritària per resoldre, sense desatendre mai les altres qüestions de municipi. La nostra voluntat ha estat treballar de forma acurada i responsable per estudiar-la, recollint la màxima informació i intentant esviar les pors, les qüestions i els dubtes que l'envoltaven. Estem convençuts que el Govern de la Garriga ha de gestionar aquesta controvèrsia i la decisió final, sigui quina sigui, ha de ser una estricta observació de l'interès general: només hi podrà haver planta de biomassa si respon a una visió de desenvolupament general i sostenible per a la Garriga.

Des d'un bon principi, amb coordinació amb els altres grups i de forma conjunta amb l'empresa promotora, hem anat mantenint reunions de treball on hem intentat resoldre dubtes, exposar possibles conflictes i estudiar possibles mesures correctores del projecte. És sabut que durant el mes de juliol vam participar en el viatge a Alemanya per dur a terme la visita a una planta de característiques similars a la proposada a la Garriga, que com ja s'ha dit públicament va aconseguir eliminar les pors, no pas els dubtes. Després de les vacances del mes d'agost, i amb la informació recollida fins aleshores, es va gestionar amb l'UPC un conveni per tal que es duqués a terme un estudi d'impacte ambiental, tal i com havíem reclamat quan estàvem a l'oposició. Aquest estudi ha de permetre conèixer –amb les dades presentades del projecte, les limitacions marcades per l'OGAU i les característiques ambientals locals de la Garriga– les repercussions que pot suposar el desenvolupament d'aquesta activitat en el lloc proposat. El 15 de setembre, l'empresa Tamayo va entrar una instància on, per primera vegada, presentava de forma oficial una proposta urbanística del sector B8. Segons la seva argumentació, això ha de permetre poder ubicar en aquest espai l'activitat nova proposada i mantenir les actu-

Estem convençuts que el Govern de la Garriga ha de gestionar aquesta controvèrsia i la decisió final, sigui quina sigui, ha de ser una estricta observació de l'interès general: només hi podrà haver planta de biomassa si respon a una visió de desenvolupament general i sostenible per a la Garriga.

No hi pot haver presses quan es tracta de valorar el benefici i la qualitat de vida del nostre poble. I tampoc hi pot haver dilacions interessades i injustificades que perjudiquin els interessos del municipi.

als. Simultàniament a totes aquestes actuacions, s'han mantingut reunions amb l'àrea de Medi Ambient de la Diputació, amb tècnics de l'Organisme de Gestió Ambiental Unificada (l'OGAU, com a responsable de fer l'informe prescriptiu en relació a les emissions de l'activitat), l'Agència de Residus Catalana (ARC), l'àrea d'Urbanisme de la Generalitat i també amb experts entesos en la matèria. De forma similar, el passat 30 d'octubre, vam aconseguir promoure un acte informatiu on es van poder exposar els diferents punts de vista en relació a aquest projecte.

Les informacions recollides, les reunions fetes i les converses mantingudes, han permès resoldre alguns dubtes (per exemple: la possibilitat de control continuat d'algunes de les emissions és possible, la garantia del que es pot o no cremar a la planta ve donada per llei...); en d'altres encara s'hi està treballant per aclarir-los (per exemple: l'impacte ambiental que pot comportar a Garriga aquesta activitat, la viabilitat d'encabir les activitats actuals i futures en l'espai del sector B8...); i, per què no dir-ho, hi ha algunes qüestions que encara ens queda per veure de quina manera es poden aclarir. Per exemple: quines han de ser les prescripcions necessàries que l'Ajuntament, com a responsable de concedir o no la llicència d'activitats, hauria de sumar a les proposades per l'OGAU per tal que aquesta activitat fos sostenible, respectuosa i compensés els garriguencs.

Des del grup municipal del PSC a la Garriga, tenim clar, i així ho hem manifestat sempre, que creiem que cal apostar per les energies renovables, i la planta de cogeneració amb biomassa en pot ser un exemple. Això, però, no ha de suposar que en nom d'aquesta aposta tot sigui possible. Cal que esbrinem els pros i els contres de l'activitat proposada, els punts forts i els punts febles d'aquest projecte concret, els beneficis i les pèrdues que per a la Garriga pot suposar desenvolupar aquesta proposta i, una vegada els tinguem i els posem damunt la taula, els coneguem, els entenguem, els debatem i així els puguem valorar objectivament, profundament i detalladament. Cal, des de la responsabilitat política i gestora municipal que ens pertoca, estudiar si la part positiva d'aquest projecte i el possible interès general compensa la seva part negativa i l'impacte que podria tenir. A més a més, si és possible, cal treballar per veure de quina manera, desenvolupant aquesta activitat, es pot obtenir el màxim benefici per a la Garriga i com mitigar els efectes adversos que l'acompanyen.

Ara estem en aquest punt. Que ningú dubti que “s'estan fent els deures”, com en molts altres temes. És evident, però, que en aquesta ocasió, per les implicacions a curt, mig i llarg termini que pot tenir pels que hem pres l'opció de viure a la Garriga, cal fer-ho de la manera més serena i responsable possible, utilitzant el temps necessari, debatent als diversos fòrums possibles i informant dels passos que es van fent. No hi pot haver presses quan es tracta de valorar el benefici i la qualitat de vida del nostre poble. I tampoc hi pot haver dilacions interessades i injustificades que perjudiquin els interessos del municipi.

Voldríem que tothom tingués clar que des del Grup Municipal del PSC, una vegada més, treballem per aconseguir una Garriga millor.

Esquerra independent La Garriga

MIQUEL PUJOL I JUANJO MONFERRER, Regidors d'EiLG

La Garriga està instal·lada en un debat sobre la iniciativa d'una empresa privada que vol promoure una Planta de Cogeneració per Biomassa en una zona industrial. Si ens cenyim a allò que se sent i al que es pot llegir, sembla que les postures són ben enfrontades. El diàleg, si n'hi ha, és per expressar cadascú el seu punt de vista prèviament decidit.

Aprofitem l'ocasió que ens ofereix el Gar per publicar algunes de les reflexions que el nostre grup té sobre la taula. Ho fem amb l'ànim de contribuir a asserenar i racionalitzar el debat. Estem més interessats a trobar vies de solució que en atiar la polèmica tirant més llenya al foc.

Primerament, nosaltres entenem que no es pot barrejar una possible Planta de Cogeneració per Biomassa amb una modificació urbanística, amb el futur d'una empresa o amb la sostenibilitat del poble. Són coses diferents. No s'entén el fet de barrejar-ho tot si no és que algú vol pescar en aigua tèrbola.

En canvi, hem constatat que les persones que s'han interessat pel tema estan d'acord en dues o tres coses. Comencem per aquí:

1. Energies renovables? Sí. Ningú ho discuteix.
2. Per biomassa? També. Sens dubte és l'energia ancestral més usada per la humanitat. Res a veure amb els derivats del petroli o la nuclear.
3. A la Garriga, on es pot ubicar una Planta de Cogeneració per Biomassa?
 - a/ Ara mateix es podria fer a moltes parcel·les industrials urbanitzades de la Garriga que ja tenen la qualificació adient.
 - b/ En canvi, de moment, NO es pot situar al polígon B-8 (parcel·la de Can Tamayo) fins que estigui urbanitzat del tot. Aquesta és la realitat objectiva.

Si el lloc on es projecta és el més adient, ja és un altre debat. Intuïm que l'acceptació social augmentaria si es projectés en una altra zona, però això depèn bàsicament dels promotors.

Estant d'acord amb aquest punts fonamentals, el diàleg hauria de ser fàcil. Doncs no, no és així. Per què? Assenyalem algunes raons que poden ajudar a interpretar el conflicte.

1) Com a polítics conscients, comencem per reconèixer que el tema s'ha polititzat i ha servit –i segueix servint– com a arma llancívola d'uns contra els altres. No ho hem aconseguit evitar. Instem, doncs, a tots els altres grups a treure de la seva estratègia aquest tema. Ajudarà a asserenar i a aprofundir el debat.

2) L'empresa promotora ha començat a fer gestions, a parlar i a fer publicitat de la Planta de Cogeneració molt abans de posar en marxa la urbanització de la zona, per més que sempre ha sabut que mentre no s'urbanitzi el sector no hi ha possibilitat de donar cap llicència. Convèncer els polítics, tenir-los al costat (o a tota la població) no estalvia fer els passos que legalment s'han de fer. La llicència seria nul·la de ple dret, si es donés ara. Els promotors sabran perquè han escollit aquest camí tortuós, però la saviesa popular ja diu que “no s'ha de posar la carreta

El Pla General del 2001 va acordar uns paràmetres que donaven a cada zona unes expectatives... Tot canvi significa modificar aquestes regles de joc. La llei només permet un canvi urbanístic d'una zona si el principal beneficiat és la pròpia població.

Si s'arriba a construir una planta de cogeneració per biomassa al poble, li hem d'exigir que no sigui contaminant i que l'administració pública local pugui controlar de forma permanent i instantània tant el funcionament general com el que es crema, les emissions, el tractament dels residus, etc.

davant dels bous”, “ni s'ha de fer entrar el clau per la cabota”. El fet és que s'ha generat un conflicte i la manera de fer les coses en podria ser una de les causes, no pas l'única. Convidem als promotors, doncs, a posar-se d'acord amb l'Ajuntament en els passos que s'han de fer i com fer-los.

3) La majoria d'opinions publicades lliguen la modificació del PGU a la planta de cogeneració, com si no es pogués fer enlloc més. Com que la Garriga ja té terrenys industrials disponibles, el fet de portar una nova indústria no pot ser motiu suficient, en principi, per modificar el Pla General.

A més a més, una modificació urbanística –ja sigui en l'àmbit, o en la densitat, o en els usos, etc.– s'ha de justificar de forma escrupolosa i a consciència perquè es canvien els valors de partida. Diguem-ho de forma més planera: el Pla General del 2001 va acordar uns paràmetres que donaven a cada zona unes expectatives. Partint d'aquests valors s'ha pogut negociar, vendre, comprar, urbanitzar, hipotecar... Tot canvi significa modificar aquestes regles de joc. La llei només permet un canvi urbanístic d'una zona si el principal beneficiat és la pròpia població.

4) En canvi, nosaltres sempre hem cregut i publicat que és un repte per la Garriga aconseguir que el sector B-8 es converteixi en una entrada ordenada, noble, agradable i prestigiosa. Ens consta que aquest objectiu el compartim amb la propietat del sector. Seria bo, doncs, que l'Ajuntament i l'empresa en poguessin parlar de forma distesa, sense els entrebancs i les pressions que s'han congriat al voltant. Potser la solució i l'acord no és fàcil; potser s'hi haurà de posar molta voluntat i imaginació, però val la pena intentar-ho.

Una vegada aclarit que una Planta de Cogeneració no comporta en si cap mena de modificació urbanística, parlem-ne:

5) Sabem que actualment, i mentre no es modifiqui el decret 436/2004, és un bon moment per a fer una inversió que l'Estat n'assegura l'amortització i el negoci posterior. Que una empresa garriguenca s'aprofiti d'aquests estímuls estatals per a l'ús de les energies renovables només es pot considerar positiu. Ser els primers, els segons o els darrers a usar les energies renovables és anecdòtic: ni li afegeix ni li treu valor. En canvi, tothom qui està al sector sap que les bones condicions que ara dóna l'Estat no és segur que es mantinguin indefinidament. Això explica alguna de les urgències que notem a l'entorn del projecte. Però aquestes urgències no poden condicionar una actuació urbanística que obligatòriament ha de seguir el seu ritme, sobretot perquè des de 2001 es podia iniciar aquesta ordenació del sector B-8.

6) Si s'arriba a construir aquesta o una altra planta de cogeneració per biomassa al poble, creiem que per responsabilitat política li hem d'exigir que no sigui contaminant (hi ha tecnologia que assegura pràcticament contaminació zero) i que des de l'administració pública local es pugui controlar de forma permanent i instantània tant el funcionament general com el que es crema, les emissions, el tractament dels residus, etc.

Les paraules se les enduu el vent i darrerament en bufa molt

ISRAEL MOLINERO I BLANCO, Portaveu en nom de l'assemblea local d'ICV

L'obtenció d'energia a partir de la combustió de biomassa, si es fa amb garanties, és una bona alternativa per a substituir els combustibles fòssils. Altres energies renovables, tot i tenir un menor impacte, no són de moment suficients per si soles per assolir els compromisos de reducció de les emissions de CO₂ que permetin lluitar contra el canvi climàtic. Per tant iniciatives que utilitzen la combustió de biomassa s'han d'estudiar seriosament i veure si són sostenibles per tal de permetre la seva implantació.

A la Garriga ens enfrontem al repte de determinar la sostenibilitat i el interès públic d'un projecte de planta de combustió de biomassa. El grup local d'ICV no hem defugit aquest repte i des del principi hem tingut una postura oberta i constructiva a l'hora que crítica. Alguns han volgut buscar una contradicció entre la decidida aposta d'ICV a nivell nacional per la biomassa amb la nostra postura local. Però com creiem en la intel·ligència de la gent sabem que s'entén perfectament que la nostra posició té a veure amb els dubtes que ens genera un projecte concret, un inici del procés irregular i unes formes més que discutibles. I també és un símptoma de la nostra independència com a formació local, que des del seu projecte de poble lluita amb convicció sense condicionants ni interessos.

Abans d'exposar les nostres raons recordar que existeix un document signat per Greenpeace, Ecologistes en Acció i CCOO anomenat "Criterios mediambientales para la utilización de biomasa en la producción de energía" i que precisa molt bé les condicions que cal per que aquestes plantes siguin sostenibles. Bàsicament coincideix amb els nostres arguments i convidem a tothom a tenir-lo en consideració.

Entrant en matèria, des del moment en què varem conèixer el projecte ens prenguérem amb molta cautela la demanda de l'empresa de requalificar uns terrenys que implicava la modificació del POUm. El nostre grup és contrari a modificacions d'aquest tipus a no ser que el projecte sigui de gran interès públic, com per exemple la promoció d'habitatges protegits. Per a nosaltres això no vol dir que els promotors ofereixen contraprestacions, si no que l'activitat no provoca un canvi significatiu en la qualitat de vida dels garriguencs i les garriguenques i suposa un benefici per a la comunitat. El segon cas es compleix parcialment, tot i que el projecte no garanteix aigua calenta gratuïta, ja que la combustió de biomassa és positiva pel que fa a emissions de CO₂. El primer cas ens planteja dubtes des del moment que el projecte no ve avalat per un informe d'impacte ambiental. Una plataforma ciutadana, amb gran suport al darrera i que no es pot menystenir, manté també molts dubtes en el mateix sentit. Per tot això el nostre grup ara per ara és contrari a la requalificació. Per tal que modifiquem la nostra postura l'estudi de dispersió de contaminants encarregat per l'ajuntament ens haurà de tranquil·litzar i l'empresa demostrar el veritable interès públic.

Per a ICV cal buscar una fórmula de participació i control públic tal com passa en altres plantes ambientals com les depuradores.

Com ja hem fet públic, tenim altres raons que ens fan dubtar de la idoneïtat d'aquest projecte entre les que destaquem dues. La primera és que per a ICV calen garanties que només es cremaran restes forestals. L'empresa va declarar que així seria però les plantes canvien de mans i les paraules se les du el vent. I mireu si ha bufat aquesta temporada que abans que el projecte deixi de ser-ho ja sabem que es cremaran uns quants milers de tones de restes de jardineria provinents de Barcelona. Aquest fet no és intrascendent ja que la crema d'aquestes pot emetre contaminants perillosos si s'han tractat amb herbicides i adobs químics. Per tant per a ICV cal buscar una fórmula de participació i control públic tal com passa en altres plantes ambientals com les depuradores.

La segona raó és la necessitat de valorar les possibilitats reals d'obtenir la fusta d'un radi el més reduït possible, de boscos no inclosos en la xarxa Natura 2000 i amb pendents no gaire acusats. Per entendre'ns, un exemple. Un territori com el Lluçanès, altiplà amb boscos no protegits i escàs ús social és segurament un territori idoni per a una planta d'aquest tipus. Contràriament un territori com el de la Garriga al peu de boscos amb pendents acusats, majoritàriament protegits i amb un intens ús social creiem que no. És evident que hi ha fusta a prop, provinent dels marges de protecció de les urbanitzacions comarcals, que seria bo tingués un aprofitament energètic però creiem que la opció correcta serien les calderes de biomassa. Aquestes podrien instal·lar-se en equipaments de les pròpies urbanitzacions i suposaria una compensació pel cost de la neteja de perímetres de les urbanitzacions que obliga la llei, tant pels ajuntaments com pel veïnat.

Un llarg llistat de raons, però, han quedat en un segon pla davant d'un dels darrers esdeveniments d'aquest procés. Tothom sap hores d'ara que ens referim a la amenaça de l'empresa de tancar les instal·lacions actuals i deixar la plantilla a l'atur si no se li concedeix la requalificació. Es tracta d'una actitud immoral, d'un episodi vergonyós impropri d'un grup d'empreses que es diuen modernes. És evident que ara ens han posat les coses molt difícils perquè, si la requalificació pot suposar un precedent indesitjable, què cal dir de l'acceptació d'un xantatge d'aquest tipus? Tot i això, la nostra formació està disposada a retrobar-se amb tothom en el debat encara que totes aquelles persones que han legitimat aquest fet no facin una rectificació pública.

La Garriga necessita que no es cometin més errors que condicionin el seu futur. La declaració de zona urbanitzable de can Violí, la transformació del balneari Blancafort o altres decisions urbanístiques discutibles en són alguns dels que, al nostre parer, ens han marcat recentment. Només evitarem nous errors fent les coses ben fetes, amb participació i consulta ciutadana, en processos com els de l'A21, i sense debats fora de to i de lloc.

ORIOl RAMON I MIMÓ, Portaveu d'ERC

Resulta molt difícil encetar un debat com el que hem proposat els tres grups de l'oposició en aquest ple extraordinari. Resulta molt difícil perquè hi ha força factors que l'han portat vers indrets als quals mai no hauria d'haver arribat. Resulta molt difícil perquè en l'acte informatiu de dijous passat vam poder observar que políticament la majoria de partits del consistori no s'està movent pel bé comú sinó en benefici d'una estratègia que afavoreixi els diferents grups i els situï en avantatge (o no) en el mapa electoral municipal. Sabem que aquestes paraules inicials sobtaran, o bé que faran dibuixar somriures perversos en alguns companys de consistori, però ho diem amb honestedat i amb el sentit d'autocrítica que diversos sectors de la població ens estan demanant a crits, cosa que no tots els que estan en aquesta sala són capaços de fer ni, en alguns casos, tenen cap intenció de fer.

En efecte, ja vam dir públicament que hem tingut la sensació que la demanda de construcció d'una central de cogeneració elèctrica amb biomassa forestal s'havia utilitzat políticament per vés a saber quines finalitats (que podem intuir però no volem explicar, ja no val la pena). Tenim la certesa, si més no, que en aquest debat ningú no ha estat a l'alçada de les circumstàncies. Quan diem ningú és ningú, i aquí ens incloem també nosaltres. Sí, malgrat que algú de mala fe pugui interpretar aquest reconeixement com una feblesa en la nostra posició, creiem que dir i constatar aquesta evidència d'entrada ens situa en un lloc de coratge polític on molt pocs són capaços d'arribar. El cert és que si els grups presents a la sala no reconeixem els nostres errors i no som capaços de llimar les nostres diferències en aquest afer l'únic que hi sortirà perdent, com sempre, és el poble.

Entenem, i així ho hem dit ja públicament en un gest de generositat política (cosa que altres no han gosat fer encara) que la planta de cogeneració amb biomassa forestal és un projecte bo i que el poble en pot treure un rendiment que encara no s'ha sabut o no s'ha volgut explicar i que situaria la Garriga en el mapa de les poblacions valentes de Catalunya que aposten per un pla energètic local amb les renovables com a base de la seva planificació. Tanmateix, i també ho hem

dit públicament i ho direm fins a l'extenuació, aquesta planta no pot funcionar sense els mecanismes de control estrictes que calen en un projecte com aquest, si cal anant molt més enllà del que preveu la legislació i situant-nos també com a capdavanters del nostre país en l'exercici del control democràtic d'una planta d'aquestes característiques. Hem parlat amb moltes persones expertes i enteses. Algunes d'elles molt sàvies i moderades en les seves posicions, i la majoria gens sospitoses d'adscripcions polítiques. Totes sense excepció han convingut a afirmar que la tecnologia actual ha avançat moltíssim i que està en disposició d'anar molt més enllà del que la llei demana com a eina de control. La nostra democràcia local ens permet prou sistemes de control participats per tota la societat: no hem d'inventar res perquè són sistemes que ja funcionen a Dinamarca i a Alemanya. Només cal posar-s'hi i parlar. És el que hem tractat de fer i el que hem tractat d'explicar.

Al marge del nostre posicionament entenem que en aquest procés ens hem escoltat massa poc mútuament. Però, diguem-ho clar, dos no poden parlar si un no vol. I el procés de destrucció ha estat bàrbar perquè hi ha qui creu que hi pot trobar petroli electoral. Nosaltres mai no haguéssim muntat una plataforma en contra d'un projecte abans d'escoltar-lo. No haguéssim encès focs demagògics que l'únic que han aconseguit és espantar les persones de bona fe i tombar el debat vers una dicotomia insana, que no porta enlloc. No, no ho haguéssim fet. No ho hem fet i creiem que és un error que inicialment va respondre a una estratègia política concreta.

Si haguéssim estat l'empresa no haguéssim posat els treballadors a l'ull de l'huracà i segurament ens haguéssim esforçat en explicar el nostre projecte amb pèls i senyals abans que ningú ens tractés de poc transparents.

Si haguéssim estat a l'equip de govern hauríem mirat de liderar un debat que mai no hagués hagut d'arribar on ha arribat. Hauríem demanat a la formació política que pertany a la Plataforma que se'n desmarqués per poder asserenar les parts i haguéssim arbitrat les discussions amb el model de poble com a horitzó. Ens haguéssim assegut moltes hores

dialogant (repetim, dialogant) amb l'empresa promotora per tal d'explorar totes les vies d'acord i haguéssim engegat els processos informatius necessaris per fomentar un estat d'opinió amb garanties d'objectivitat.

Però no s'ha fet així i ara ens trobem en un laberint polític, i, el que és pitjor, hem aconseguit arrossegat-hi la societat civil obligant-la a posicionar-se sense prou informació, els uns amb la política de la por, els altres amb la de la falsa prudència i els altres amb la dels fets consumats i l'amenaça que els treballadors se'n veurien afectats.

Esquerra ha intentat escoltar tothom. Hem optat pel diàleg, l'aprenentatge i la informació; i dijous passat vam voler sincerar-nos davant del poble perquè, després d'un llarg procés de debat intern i de recerca, el nostre posicionament era clar i no el volíem retenir a l'interior del nostre grup, no el podíem amagar si volíem continuar amb un diàleg entre iguals basat en l'honestedat de plantejaments.

Hi ha hagut persones i algun grup que ho ha interpretat de forma interessada, que no s'ha estat de llançar-nos els lleons en aquest circ que hem muntat entre tots. Potser ja n'hi ha prou. Potser que ens aturem, potser que deixem les estratègies polítiques per altres afers. Aquest és massa transcendent. Fins ara ens hem situat en el punt del desacord públic. Entenem que més enllà ja no podem anar, que la divergència ja ha anat prou lluny. Entenem que ara és el moment d'iniciar un procés invers on la recerca dels punts d'encontre siguin els motius que ens moguin a parlar. No demanem a ningú que comenci de zero, no seria just, però demanem a totes les parts i a tots els partits que acceptin el diàleg com a una font per a l'entesa i compromís. I per això també cal saber de tothom des d'on parteix, quina és la seva visió.

Perquè el cert és que, un cop escoltat tothom, tornem a constatar que tots tenim part de raó, que tothom té la seva petita veritat que pot compartir.

Queden molts temes a parlar i s'han d'afrontar i solucionar amb rapidesa i seguretat. Tenim damunt la taula una proposta de modificació puntual del Pla General per al sector B-8 formulada per l'empresa i tenim una proposta alternativa de dos arquitectes garriguencs que

valdria la pena estudiar a fons. Tant l'una com l'altra. Però no veiem la unitat suficient ni la voluntat expressa en l'equip de govern d'abordar aquest punt amb el coratge suficient.

Cal treballar el disseny d'un pla de control democràtic de la futura planta. Cal aprofitar la cojuntura actual per **construir**, per elaborar d'una vegada el nostre **Pla d'Energia Local**, i, per mitjà d'un **consorci** participat per les administracions públiques, locals, comarcals i nacionals, així com l'empresa promotora i les universitats, fem arribar a tota la població els avantatges d'aquesta font d'energia i de la resta que es puguin promoure.

Cal que la Garriga aposti per la recerca i la innovació per moure el nostre teixit industrial, i cal que ho faci comptant amb tots els actors possibles, que els tenim.

Cal treballar conjuntament per explorar tots els beneficis que pot obtenir el poble amb la implantació d'un projecte com aquest.

Sabem que la nostra posició política no ens situa en cap graella de sortida per liderar res que no sigui el diàleg. Les companyes i els companys regidors saben que d'ençà del 27 de març quatre grups van voler assumir la responsabilitat de governar el vaixell i a ells els pertoca fer-ho. Els demanem i els exigim en nom propi i de bona part del poble que ho facin i que es prenguin amb serietat els punts que l'oposició ha consensuat com a proposta de resolució en aquest ple extraordinari.

Si algú creu que amb aquest exercici de sinceritat Esquerra es proposa guanyar espais electorals és que encara no ha entès res. No afluirem en la defensa del que nosaltres considerem el bé públic, ni amb acusacions, ni amb insinuacions, ni amb calúmnies. Si algú es pensa que callarem si ens munten una campanya de desprestigi és que coneix poc la nostra voluntat. No amics es tracta d'una cosa ben diferent, es tracta, per un sol cop, si convé, d'aparcar les diferències i tirar endavant un projecte que ha de ser bo necessàriament si es fa ben fet, i això depèn de nosaltres, els polítics, de l'empresa i de la societat civil. Si voleu Esquerra es postula com a aquest espai de trobada ara que ja ningú no té cap dubte de la nostra posició.

(Bio)massa dubtes

JAUME ASPA I PARERAS, Portaveu del Grup Independent La Garriga (GIG)

Davant d'un projecte de tanta importància per La Garriga, com és la planta de biomassa, per la repercussió que té en la vida dels habitants i en l'entorn, des del GIG veiem amb molt bons ulls que surti a la llum el debat sobre la seva conveniència o no. Alhora, valorem favorablement l'oportunitat que se'ns brinda per a fer-ne un exercici de debat obert, d'exposició d'opinions i, al capdavant, per a valorar-ne l'interès des de l'òptica col·lectiva. També valorem que servirà per a anar definint entre tots el model de gestió territorial que volem per al futur.

Encara pren més importància en un moment històric en què els pilars de l'economia es qüestionen: el petroli, la font d'energia que ha permès un model de vida i una economia i que ha modelat el paisatge al planeta en tants pocs anys, anuncia que un dia no llunyà s'esgotarà, i fins i tot sentim a dir que el capitalisme s'ha de refundar.

El que sí que és clar és que hem assumit com a valors col·lectius els interessos de rendibilitat econòmica individuals per davant dels valors humans, esquivant el creixement en els valors que són propis dels éssers humans: el repartiment just i solidari dels béns i el respecte per la Terra.

Tots n'estem una mica cansats de donar voltes a l'assumpte de la biomassa sense avançar en determinacions. Sembla que finalment podria ser una decisió que ha de caure per esgotament de l'adversari. I entenem que això no ha d'anar per aquí.

En realitat en sabem encara ben poc del projecte que se'ns planteja, perquè més que informació transparent sembla que hem rebut propaganda de les seves excel·lències i, ja se sap, no és or tot allò que lluu. Així, i per la magnitud de la proposta, i les repercussions que sabem que pot tenir, o que ja ha tingut, encara hi ha molt dubtes per aclarir, i molts caps a lligar. Nosaltres volem aportar alguns interrogants, que potser ara no són solucions però que entenem que poden ajudar en el procés de diàleg i de reflexió conjunta.

Per exemple, el projecte va acompanyat d'un estudi de viabilitat? (com així recomanen les organitzacions reconegudes favorables a les plantes de biomassa). Aquest estudi, entre d'altres aspectes, garanteix que s'eviti perjudicar la biodiversitat d'un bosc (vaja, que no es tracta d'obrir un camí i anar traient llenya com si res, ja que el

I si hi ha la possibilitat que les emissions de contaminants siguin zero, cosa que també té un cost massa elevat, i que és una decisió de l'empresa, que per llei no en té cap obligació, què es farà?

Tot i que no es qüestiona la llibertat que tothom té de fer negoci i enriquir-se, allò que sí que qüestiona molta gent és que es demani un canvi del pla general per a un particular, per un interès privat.

bosc s'ha de poder nodrir amb biomassa de si mateix, per garantir el seu propi equilibri natural), també cal tenir en compte les peculiaritats de cada ecosistema forestal i el seu context geogràfic i climàtic (si la muntanya fa massa pendent no és recomanable...), que s'aprofitin prioritàriament els excedents i que la demanda no sigui superior als recursos. Es recomana també que el model sigui a petita escala (aquest no és el cas de la Garriga, ja que aquests models petits no donen prou rendiment econòmic segons ha manifestat la pròpia empresa) i que estigui a prop del lloc d'on es traurà el recurs. I d'on es traurà? Això tampoc no s'especifica, i no és clar que el Parc Natural del Montseny, el més proper, pugui atendre les demandes del projecte degut a les restriccions que té com a zona protegida (està inclòs a la Red Natura 2000 que estableix graus de protecció i com a parc té una sèrie de restriccions pel que fa a les activitats que s'hi poden desenvolupar...). Tot això s'ha tingut en compte?

I si hi ha la possibilitat que les emissions de contaminants siguin zero, cosa que també té un cost massa elevat, i que és una decisió de l'empresa, que per llei no en té cap obligació, què es farà?

I el que tampoc queda clar és l'interès públic del projecte. Molta gent es pregunta: "i el poble què en traurà, de tot això?" De moment tampoc no hi ha resposta.

I tot i que no es qüestiona la llibertat que tothom té de fer negoci i enriquir-se, allò que sí que qüestiona molta gent és que es demani un canvi del pla general per a un particular, per un interès privat. I recordem aquí que un canvi de pla general ha d'estar fonamentat en l'interès públic i, com hem dit, aquest punt a hores d'ara no és clar.

En fi, aquests i molts més interrogants que entenem que és bo que vagin sortint, i sobretot que es vagin resolent, perquè conèixer fa perdre la por i veure les coses de cara dona més confiança. I perquè entenem que la responsabilitat és tractar les coses com són, ens agradin o no. Per tant, creiem que és bo que tothom digui les coses pel seu nom, i que no doni la sensació que s'amaga quelcom o que es vol donar gat per llebre. Això és clar que no és bo per a ningú, i entenem que en tot aquest procés el que convé és trobar punts d'interès comú. Si és que hi són, i si hi són, doncs, cal fer-ho possible, entre tots.

Biomassa: ja era hora!

JOSEP BROCH BELLSOLELL, Regidor del Partit Popular

“Bona tarda, bon vespre a tothom: Alcaldessa, regidors, amics. Ja era hora! Ja era hora, que tingués lloc una trobada informativa com la d'avui! Per què l'equip de govern, el quadripartit, ha tardat tant a fer aquesta trobada? Per què tanta por? No sabem tots plegats que fa molts mesos o anys que se n'hauria de parlar? Quantes excuses i justificacions més haurem d'escoltar —i que avui mateix hem tornat a escoltar? Que ningú s'enganyi! Aquesta convocatòria és el fruit, és conseqüència, d'una actuació duta a terme pels diferents grups a l'oposició. Com ja sabeu, aquest proper dimarts dia 4 de Novembre, tindrà lloc un ple extraordinari. És tard, però l'ocasió s'ho mereix.

Estem convençuts, des del grup Popular, que amb aquesta dansa i desídia en fer les coses, l'únic que s'ha aconseguit és crear alarmisme i por, molta por. En cap moment, s'ha deixat d'intoxicar a la ciutadania. S'ha fet i s'està fent populisme —i em permeto de dir-ho: "del barato". ¿Fa 2 setmanes... que s'encarrega un estudi de qualitat ambiental? Aquest estudi ja tindria que estar sobre la taula! Aquest estudi, fa mesos que la ciutadania l'hauria pogut discutir i contrastar.

Fums, sorolls, càncer, contaminació, camions per al mig del poble, boscos esquilats, problemes respiratoris, mobles cremats, pluja àcida, animals cremats, cendres, especulació urbanística, ambició capitalista... i molta mala olor. Perdoneu però... olor és el que sento! Fa temps, un company de consistori em va ensenyar l'expressió de: "Això fa bon olor". Es referia a: un bon resultat, un bon ambient, unes bones vibracions. Doncs això és el que ara mateix sento, però amb amargor i sense vibracions.

Aquest quadripartit té un problema, intern, d'interessos molt manifest. Dona d'impressió que la voluntat d'un dels grups integrants està lligant les mans al grup majoritari i a la resta de grups que formen el seu govern. Tota aliança té un preu, i a la Garriga el preu està sent l'alarmisme social. Mentre no arribi una solució divina, seguiran perdent el temps com fins avui.

Jo també vaig visitar la planta de biomassa a Baden Baden. Us poc assegurar que tots plegats varem veure i sentir el mateix: no feia soroll, no feia calor, la xemeneia no treia fum i l'únic olor que varem sentir va ser el de la fusta amuntegada per cremar. Les úniques restes que quedaven en aquest procés per a l'obtenció d'electricitat utilitzant un circuit tancat d'aigua calenta eren: unes cendres compactades, com lava volcànica, i dos contenidors amb les partícules volàtils i sòlides retingudes pels filtres i mànegues abans d'arribar a la xemeneia.

Ningú no pot negar que la cogeneració amb biomassa forestal és una alternativa als actuals combustibles fòssils. És una alternativa defensada des de tots els fòrums que parlen de sostenibilitat, de canvi climàtic i de consciència mundial. Els promotors d'aquesta planta de biomassa ja han explicat les bondats d'aquesta instal·lació i els kilowatts de corrent que es produiran. 12.000 vivendes amb corrent d'origen forestal... Sabeu el que això significa? Significa: tenir la consciència de que, molt probablement, quan posem el mòbil a carregar, engeguem la rentadora, o cuinem amb

Jo també vaig visitar la planta de biomassa a Baden Baden. Us poc assegurar que tots plegats varem veure i sentir el mateix: no feia soroll, no feia calor, la xemeneia no treia fum i l'únic olor que varem sentir va ser el de la fusta amuntegada per cremar.

Des del grup Popular, estem per la labor de donar suport a aquest projecte. Creiem que la Garriga en pot sortir molt beneficiada, tant pel que fa al reordenament urbanístic que sol·licita l'empresa, com pel manteniment i increment de nous llocs de treball. I, com no, pels importants beneficis econòmics que això aportarà al poble.

la "vitro", estarem consumint electricitat produïda a casa nostra sense contaminar! Sense dependre del preu del petroli, del carbó mineral o del gas, que sí contaminen. Nosaltres no parlarem del CO₂ ni del seu equilibri. Això ho ha fet l'empresa i diferents organismes del Govern de la Generalitat; fins i tot el conseller de Mediambient i Habitatge, el Sr. Francesc Baltasar, fa una defensa del projecte aquí a la Garriga. Fa uns mesos parlàvem de la cultura de l'aigua, de la sequera i de l'elevat risc d'incendis. Us en recordeu? Després va ploure i ploure i ningú ja se'n recorda. Aquest estiu, afortunadament, no hem patit cap incendi d'importància. És cert, però, que els boscos segueixen més i més bruts. Cada cop veurem més arbres morts i desarrelats. Què s'està fent al respecte? Quina prevenció es du a terme? Prevenció no és només posar vigilants a les muntanyes properes a les poblacions. Amb això només guanyem temps per aturar el foc. Una prevenció més eficaç serà aquella que mantingui els boscos nets. Fa temps que tots sabem els problemes: rendibilitat i costos necessaris per tenir-los nets.

Tenir un bosc net significa moltes coses. Els boscos i l'aigua, han estat sempre ben units. I això és, també, cultura de l'aigua. Rigorosos estudis estan demostrant que, de tan atapeïts que estan els boscos, l'aigua no arriba al terra. L'aigua es queda absorbida pel fullam, els arbustos, el sotabosc. Una petita quantitat sí arriba al terra i l'altre s'evapora per l'efecte del vent; com quan estens la roba. Aquesta impermeabilització del bosc juga en contra seu i en contra dels corrents d'aigua subterrània que alimenten les nostres fonts. Una bona gestió forestal pot estalviar molts problemes i proporcionar noves esperances: reserves d'aigua, més feina a les persones, noves tecnologies adreçades a la sostenibilitat, i consciència social.

Per anar acabant el nostre torn de paraula, dir-vos que, des del grup Popular, estem per la labor de donar suport a aquest projecte. Creiem que la Garriga en pot sortir molt beneficiada. Beneficiada tant pel que fa al reordenament urbanístic que sol·licita l'empresa, com pel manteniment i increment de nous llocs de treball. I, com no, pels importants beneficis econòmics que això aportarà al poble.

Quins beneficis econòmics? —preguntareu. Els derivats d'estalviar molts euros, en la despesa corrent de l'ajuntament i les escoles. L'oferta inicial de l'empresa Rebrot i Paisatge proposava de fer arribar una xarxa de calor-fred al mig del poble. Cediria gratuïtament la connexió a determinats equipaments municipals: ajuntament, escoles, instituts, pavellons, piscines. Això, traduït en gastos de calefacció i en altres aplicacions serà beneficis per tothom. A menys despesa podrem reclamar, des de la ciutadania, més dedicació als serveis socials, millor enllumenat, millors carrers, més seguretat i menys pressió fiscal.

Que es parla, a més, de crear un parc tecnològic per a la sostenibilitat? Amics: la Garriga pot ser pionera d'un model sostenible de poble. Que seguim les parts; i acabem de negociar el futur i la millora del nostre poble. Gràcies."

Valoració crítica sobre la planta de biomassa

Candidatura d'Unitat Popular de la Garriga

Es i les militants de la CUP de la Garriga hem abordat la problemàtica de la planta de biomassa des de diversos punts de vista, però sempre intentant aportar al conjunt del nostre anàlisi una coherència ideològica fidel als nostres principis. Dins la nostra valoració no hem perdut de vista els punts que, de forma més evident, generen desconfiança entre la població garriguenca.

Per una banda tenim la manca d'informació pública i transparència respecte al projecte que, sumades a les campanyes demagògues impulsades per certs sectors, han viciat el debat sense que hi hagi hagut una (in)formació prèvia. Des de la CUP opinem que això és nefast, perquè és deixar el camí lliure als de sempre perquè facin i desfacin a voluntat com han fet sempre. Creiem que, també en matèria energètica, la gestió ha de ser pública i, alhora, que cal aprofundir en la democràcia participativa per tal de garantir el màxim control popular sobre les qüestions que ens afecten. Des de la CUP apostem per un model energètic descentralitzat que serveixi per abastir de forma autosuficient els municipis

D'altra banda tenim la lògica desconfiança popular davant dels suposats beneficis ecològics del projecte. No se'ns ha demostrat que disminueixin les emissions de CO2 doncs s'hauria d'afegir tot l'emès en l'obtenció, transport i tractament del combustible. La topografia on es troba la massa forestal es troba bàsicament en fortes pendents Això farà que la màquinaria malmeti el terra la biomassa que sosté el sòl sigui arrencada i que en dies de pluja es formin torrents que l'erosionin i afavoreixin la desertització. Caldria parlar també de la deficiència de nutrients i de com empobriria aquestes actuacions en el terreny.

Nosaltres creiem que la millor alternativa al suposat dèficit energètic és l'estalvi. Cal conscienciació ciutadana, cal promoure o adaptar les construccions a models bioclimàtics i apostar per energies renovables i netes adaptades i dimensionades al territori (cal tenir en compte també que el transport d'energia genera grans pèrdues i s'hauria de tenir en compte en el balanç final).

Però hi ha d'altres qüestions que no es comenten tant pel poble i que a nosaltres ens criden bastant l'atenció. En primer lloc, ens trobem que la proposta del grup Tamayo per la construcció de la planta preveu la modificació de l'actual Pla General d'Ordenació Urbanística. La modificació preveu un augment de l'edificabilitat que passa del 3% al 40% (en aquests moments l'empresa Tamayo ja ocupa el 10%, però en fi...). L'alteració del PGOU no només possibilitaria la construcció de la planta, sinó que que convertiria en edificable un sòl que no ho és. I si a més de la subvenció de la UE per a la planta, la perspectiva de poder especular amb el terreny acaba d'arrodonir la jugada? Sabem que l'ajuntament ha proposat a Rebrot i Paisatge edificar la planta dins del 3% edificable i l'empresa s'hi ha negat. És aquesta la intenció final que hi ha darrere de tot, després de tant omplir-se la boca amb el poble i el poble i el poble? Cedirà l'ajuntament davant del xantatge d'interessos particulars? Sí, xantatge, ho heu llegit bé. O com anomenaríeu si no l'amenaça de deixar 100 treballadors al carrer si a l'empresa no li surt bé el negoci?

lagarriga@cup.cat

Conclusions sobre el projecte

IGNASI BÉJAR, Plataforma Antiincineradora del Congost

Després d'un any participant, creiem que positivament, amb la presentació d'al·legacions i la reclamació de més estudis sobre les possibles conseqüències que la instal·lació de la planta de biomassa poden tenir sobre la Garriga, estem convençuts que la nostra feina farà definir aquest projecte amb més garanties i controls.

La "Plataforma Antiincineradora del Congost", com a conclusió de tot el procés de consultes que ha dut a terme amb l'empresa promotora "Rebrot i Paisatge, SL", les administracions competents implicades (Ajuntament de La Garriga i Generalitat de Catalunya), els tècnics i professionals especialistes en les diferents matèries relacionades amb aquest projecte i els ciutadans d'aquest municipi, manifesta la seva oposició a l'emplaçament proposat per aquesta planta pels següents motius:

El projecte presentat no té el nivell de concreció mínimament necessari per poder quantificar i avaluar els efectes sobre el medi ambient, la salut i la qualitat de vida de les persones. Tot i que es garanteix de paraula el compliment de la legislació vigent (no més faltaria!), el marge és massa ample per poder avaluar el grau d'afectació. Hem de tenir en compte que, tal i com confirmen els investigadors (Dr. Josep Ferrís i Tortajada, Eduard Rodríguez-Farré i Núria Sancho Fortuny) no existeix risc ni afectació zero inclòs quan els nivells d'emissió i immissió són inferiors als legalment establerts.

Per tal de garantir l'aplicació de la millor tecnologia disponible, cal disposar d'un projecte de detall lligat a un balanç econòmic exhaustiu, que assegurí i garanteixi la viabilitat de les inversions, tot condicionant el funcionament de la planta a l'assoliment dels objectius ambientals que cal establir. Per aquest procés, caldria que l'empresa presentés garanties jurídiques i econòmiques.

No s'han plantejat alternatives d'emplaçament; això implica que no ha existit un procés de decisió basat en un argumentari sobre objectius ambientals (model d'ocupació i d'ordenació del sòl, consum i cicle de l'aigua, contaminació de l'ambient atmosfèric, gestió de residus, biodiversitat, paisatge, tramitació social...) ni s'han estudiat els riscos mediambientals preexistents o els que es puguin generar. Es desenvolupa un pla parcial industrial al costat d'una zona residencial. Això, "per se", ja és un aberració, però es que, a més, ni tant sols es consideren els efectes sinèrgics i acumulatius de les activitats que actualment desenvolupa el "Grup Tamayo" o amb les que es podran implantar al polígon. En definitiva, no es té en compte que la distància entre el sector i els primers habitatges és de poc més de 600 metres i ni tant sols s'ha considerat que hi ha polígons industrials propers que tenen índex d'ocupació pròxims al 60%. Tampoc s'han considerat les afectacions hidrogeològiques ni ecològiques al torrent de Can Grau, al torrent del Malhivern i al riu Congost ni els efectes de proximitat a la via del tren i la consideració del projecte de desdoblament d'aquesta infraestructura.

La manca de previsió dels promotors arriba a ignorar que l'ordenació definitiva d'un projecte d'aquest tipus ha de generar una mobilitat sostenible, tot considerant el desenvolupament del polígon industrial i les infraestructures actuals (no la previsió de possibles desenvolupaments futurs no dotats de pressupost). S'ha de tenir en compte que les actuals vies estan molt pròximes al seu nivell de saturació, i a més, als plànols de la primera proposta, es contempla l'eix de circumval·lació de La Garriga que no té data d'execució.

L'empresa afirma que el combustible serà biomassa d'origen forestal i residus de poda d'àrees urbanes, però no es justifica contractualment la disponibilitat d'aquesta biomassa, no es planteja dur a terme anàlisis dels contaminants que poden tenir els residus de poda d'àrees urbanes i periurbanes i que, en cap cas, haurien d'entrar en un procés d'incineració pel seu extrem potencial contaminant i no es presenta cap estudi propi en relació a les afectacions sobre les superfícies forestals donants.

En una planta d'aquest tipus hi ha moltes fonts contaminants: per l'emissió de gasos i partícules de menys de 10 micres, per les instal·lacions elèctriques associades a la planta (contaminació electromagnètica), tèrmica (per la temperatura dels gasos emesos), del funcionament de la planta (filtres, piles i bateries, olis, recanvis), les cendres i els cremats, els residus de la neteja i manteniment de la xemeneia i la caldera, també es generen lixiviat, pols i partícules pel maneig de la fusta i els residus de poda i d'altres. Caldria presentar un projecte de detall amb el pla de tractament, reciclatge i eliminació dels residus industrials generats. Donat que no es concreta el tipus de tecnologia a aplicar, és impossible preveure les actuacions que cal prendre per evitar aquestes conseqüències.

Tampoc s'ha pogut determinar la demanda ni el consum d'aigua pel funcionament i la refrigeració de la caldera i pels diferents processos industrials (neteja, manteniment d'equips, etcètera). En conseqüència, s'aplica un criteri no sostenible de desenvolupament urbanístic: "primer faig el desenvolupament, i després busco el recurs", quan precisament seria correcte a l'inrevés. No s'ha presentat cap document que avalui la quantificació ni la composició de les aigües residuals ni la temperatura de l'efluent.

Hi ha molts més aspectes a tractar que no podem esmentar per falta d'espai, aconsellem la consulta del nostre blog <http://antiincineradoradelcongost.blogspot.com/>.

Per finalitzar no podem deixar de manifestar el nostre rebuig als comentaris fets per part del grup empresarial Tamayo quan afirma que "si no s'obté la llicència ambiental tancarà la resta d'activitats que donen feina a un centenar de persones", tot responsabilitzant als membres de la plataforma i l'equip de govern de l'Ajuntament de les conseqüències que això comporta.

Sabem de què parlem?

TOMÁS MICHEL

La combustió (incineració) de tot tipus, inclosa la combustió dels motors dels cotxes emet partícules molt fines. Aquestes partícules, sobretot les més fines anomenades PM10, són un dels causants d'afeccions respiratòries i un paràmetre fonamental per a definir la qualitat de l'aire. La Unió Europea n'ha fixat límits molt estrictes per a la concentració en les directives sobre qualitat de l'aire (1999/30/EU).

Qualsevol planta de biomassa emet, sense cap dubte, i encara després d'una sofisticada filtració, aquestes partícules. La pregunta és, quantes partícules són emeses i, què suposarà aquesta càrrega per a l'entorn?

La resposta a aquesta pregunta ens hauria de refermar en l'exigència de mínims, d'un projecte ben definit, d'una planta amb el màxim nivell de sofisticació tecnològica i amb el màxim control i eficàcia, com va presentar la pròpia promotora a Alemanya (GAR 130). Allà el límit màxim de partícules establert en sortida era de 50 mg per metre cúbic, però només en sortien 7,8 mg. Un resultat magnífic!

Suposem doncs que a La Garriga s'hi instal·la la millor tecnologia disponible i que la planta serà capaç d'assolir un resultat operatiu semblant. Així i tot, si multipliquem aquest petit valor de 7,8 mil·ligrams per metre cúbic, per les 356.000 tones de gasos que s'afirma que sortiran per la xemeneia cada any, a una densitat de l'aire aproximada de 1,3 kg per metre cúbic, obtenim uns 270 milions de metres cúbics de gas per any! El resultat del càlcul dóna 19,4 tones de partícules per any! Si complís amb el límit màxim fixat a Alemanya (50 mg; hauria de ser considerat encara un funcionament correcte) dóna un resultat de... 124,4 tones.

Prentem com a referència la norma Euro-1, que fixa 50 mg d'emissions de partícules per cotxe i per km recorregut, 19,4 tones serien equivalents a doblar el número de vehicles censats (10.197) a La Garriga, si cadascun d'aquests vehicles recorregués 4.200 km a l'any sense sortir del municipi. Un resultat de 124,4 tones seria equivalent a incrementar el parc actual dotze vegades!

La planta de biomassa portarà suposadament beneficis a la promotora. Avui per avui, són dubtosos o desconeguts el beneficis per al poble. Indubtablement tindrà efectes. Alguns d'aquests, donat el poc estudi, el seu impacte a llarg termini, poden ser discutibles, difícilment quantificables, o fins i tot qüestionables. D'altres, com la càrrega de partícules fines, en canvi, són ben quantificables! Aquests efectes els patiran els veïns de La Garriga, de forma més dramàtica, com més a prop de la instal·lació.

Entre dos a dotze vegades més de cotxes a La Garriga! Certament "un altre aire"!

No tenim por. Som prudents, responsables, lliures i sentim desconfiança davant de la planta de biomassa

MIQUEL VIAPLANA RAMÍREZ, La Garriga Societat Civil

El dijous 25 d'octubre a la nit vam assistir a l'acte públic sobre la planta de biomassa que es vol posar en funcionament a la Garriga. Amb l'ànim de ser el més respectuosos possibles, però reconeixent que entre tots ens han tret de polleguera, per començar volem deixar clar que:

1.- No estem en contra de les plantes de cogeneració amb biomassa en general, sempre que representin acabar amb altres fonts de generació d'energia més brutes, o sigui, si hi ha un model energètic de país, que impliqui que no augmentarà la demanda d'energia, que apostarem pel decreixement. I això ens sembla que no és així.

2.- No estem a favor, ni alineats amb cap partit polític, ni òbviament amb cap empresa, així que si us plau, que ningú vegi la nostra opinió com a favor d'uns i en contra d'uns altres, la nostra opinió és la nostra, i prou.

Dit això, el que vam veure va ser: Empresaris ecològics, termes fins ara antagònics, que ja sabem que no tenen la culpa dels desastres ecològics que ha provocat la indústria arreu del món, però que han d'entendre que no ens en fiem. Polítics i representants de la Plataforma Antiincineradora, no tots, força nerviosos i poc pedagògics.

Un cop escoltats a tots, ens posicionem en contra de la planta de cogeneració d'energia amb biomassa que es vol instal·lar a la Garriga. De raons n'hi ha moltes: requalificacions dubtoses de terrenys i que ni el propi regidor d'urbanisme té clares; moltes incògnites per part de l'empresa, amb un projecte massa obert i poc concret, que parla de que no superaran les emissions legals però no parla de com aquestes emissions es poden acumular en l'atmosfera per qüestions climatològiques, fet que vam poder deduir de l'explicació del representant de la Plataforma Antiincineradora; perquè no hi ha un model energètic de país al darrere; perquè si estem tractant de reduir l'emissió de gasos i partícules que se saben nocives per a la salut no té cap sentit posar aquesta planta, que més o menys, n'emetrà. Perquè sembla que ens volen vendre una tecnologia que quedarà obsoleta en pocs anys. Ens preguntem perquè aquesta empresa no es dedica a donar suport a la nova tecnologia de l'oxícombustió, absolutament neta, i, potser, posar-ne una planta d'aquí uns anys a la Garriga, que ningú s'hi oposarà.

Ara, el que sí que no se'ns escapa és que feia tot plegat un tuf de demagogia i populisme... del que no paren d'acusar-se uns als altres, però de tuf en fan tots.

I la sensació de que ens tracten com a imbècils per no estar a favor de la planta... perquè resulta que tenim por, segons ells, empresaris i polítics, confonent el que sentim, que en realitat és prudència i desconfiança... perquè gràcies als que els han precedit està el món com està, a un punt de no retorn... i ara resulta que ens els hem de creure amb els ulls clucs. Ah no!

Que van dir que es deixarien controlar pràcticament de forma total... com si això hagués servit d'alguna cosa en aquest país, i si no aneu a parlar amb els pobles d'Ascó, Vandellòs, Tarragona, la Pobla de Mafumet, etc. Ah! I no trobem gens positiu que algú ens digui que la cosa ens ha vingut gran.

També ens va semblar molt lleig que alguns dels mateixos que critiquen de partidistes al quadripartit fessin servir l'acte d'una forma tan descaradament partidista, aprofitant per tirar tota la merda que van poder a sobre de l'equip de govern, que no va parlar de res més que del que està passant, sense parlar de la gestió dels que hi eren abans. I encara és pitjor quan després es demanen disculpes, si feu el que feu, assumiu-ho. I ens fa por que hi hagi partits polítics que diuen que ens representen, que tenen posicions tan acrítiques davant d'iniciatives que a priori poden posar en joc la salut de la gent. D'això se'n diu irresponsabilitat.

I felicitem el poble per l'amplia participació en l'acte... llàstima que no ens mobilitzem també per altres temes i fins que no ens volen omplir de fum la casa no reaccionem... ens costa adonar-nos a tots plegats de que el problema ve sempre del mateix lloc, i que hauríem de lluitar per un canvi definitiu en el model de societat en el que vivim.

PD 1: Si us plau, si no n'esteu segurs de per a què serveix, deixeu de fer servir el powerpoint!

PD 2: Sabem que el text és dur, i pot semblar provocador, però és que qui ha escrit el text, i el col·lectiu que dona suport a la seva opinió estem emprenyats... i l'únic que volem provocar és diàleg i reflexió, des de postures sinceres i clares, sabem que ens estem ficant amb gent que ens ha donat molt de suport, o no, que ens en pot donar en el futur, o no, i que al final sou la gent amb qui compartim la construcció de la realitat on vivim. No tenim cap ànim d'emprenyar ningú, més aviat el que volem és que la gent reaccioni i digui el que pensa de veritat, sense amagar res. Totes les posicions poden ser vàlides, però han de ser sinceres... l'esperit d'aquest text és fomentar la democràcia veritable, des d'un punt de vista, no ho negarem, llibertari i social... el nostre, i ens hem trobat en una situació en què no ens podem enganyar, en què hem de ser sincers amb nosaltres mateixos i dir el que pensem. Totes les crítiques que fem volen ser constructives, i volem també que se'ns critiqui constructivament. Sabem que la nostra visió és parcial, i que ens queda molt per aprendre, per això demanem que se'ns digui el que penseu de la nostra postura, igual que nosaltres parlem de la vostra postura. I és que la construcció de realitats més satisfactòries per a tots plegats, o passa per aquest procés d'aprenentatge mutu que moltes vegades serà dur i poc simpàtic, o seguirem vivint cadascú dins de la seva bombolla... i ens agradi més o menys, som éssers socials i ens necessitem tots plegats. Afectuosament i, ahora, amb ràbia, esperem que ho entengueu.

Amb la feina no s'hi juga

DOLORS LLOBET

En la situació de crisi econòmica que estem vivint hi ha empreses que se n'aprofiten per fer deslocalitzacions, reestructuracions laborals o operacions d'especulació immobiliària. És el cas d'empreses com Nissan o Frigo que tenint beneficis i sent competitives plantegen expedients de regulació d'ocupació que amaguen altres finalitats.

En el debat de la planta de biomassa també ha aparegut l'amenaça de pèrdua de llocs de treball de l'empresa promotora si l'Ajuntament no requalifica els terrenys.

En aquest sentit cal tenir en compte que la legislació laboral espanyola estableix que per poder fer un acomiadament col·lectiu s'ha de presentar un expedient de regulació d'ocupació que la Generalitat que ha d'aprovar o bé fer un procediment concursal (suspensió de pagament) o tancar per fallida.

La responsabilitat de la continuïtat dels llocs de treball és exclusivament de l'empresa. Si vol canviar d'activitat ho haurà de fer d'acord amb la legislació vigent (que és igual per a tothom) i no traspasar la seva responsabilitat a tercers.

El grup Tamayo, amb l'activitat actual, dona feina a unes 100 persones i la planta de biomassa alemana, similar a la projectada a la Garriga, ocupa a unes 6 persones. L'interès general en termes de creació d'ocupació és més que dubtós. Però si l'empresa tanca l'activitat actual i la substitueix per la planta de biomassa es farà evident que l'interès que preval és el benefici econòmic en front de la defensa dels llocs de treball.

Estic segura que l'equip de govern de l'Ajuntament de la Garriga no es deixarà pressionar per cap mena de xantatge sobre els llocs de treball i actuarà defensant l'interès general de tota la població de la Garriga.

Que no ens donin gat per llebre i que no sigui que sota aquesta amenaça de pèrdua d'ocupació s'amaguin altres objectius.

El perquè de tot plegat

JOSEP NICOLAU ESTOL

M'agradaria, algun cop, poder escriure per alguna cosa que estigui bé. En general, m'ho poseu força difícil.

Jo em pregunto què hi ha al darrera de la planta de biomassa, qui se'n beneficia: el poble no, ni els ciutadans que hi vivim, que en som els principals afectats. Una xemenia mai no treu res de bo per la salut, ni un continu de camions amunt i avall, sinònim de soroll... De saludable això no en té res, sí o no?

Proposi de fer-ho als Monegres o al desert del Sàhara, possiblement, Sr. Tamayo, no li donaran el permís. No embruteu més la Garriga que ja n'hi ha prou. Més que emprenyat estic indignat, perquè després de tot, fareu el que voldreu, el que la majoria de la ciutadania us pugui dir, poc us interessa.

Les reunions, perquè hi poguéssim assistir tots, les hauríeu de fer el dissabte a la tarda o el diumenge, aleshores no hi hauria excusa perquè no hi poguéssim dir la nostra i poder-vos escoltar.

Fins i tot m'estranya que darrera d'una taula que de saludable no en té res hi hagi una persona tan naturista com el Sr. Quim Fornés, o l'Ajuntament.

Volta per casa una samarreta d'anys enrere de "La Garriga, un altre aire" o la sardana "Aires garriguencs", del desaparegut Conrad Saló. Força xocant, no us sembla?

Efecte NIMBY i participació ciutadana

JORDI GRÀCIA, Associació de Veïns del Barri de Ca n'Ílla

Quan es projecta la instal·lació d'una activitat no desitjable o dubtosa a prop de zones habitades, es pot produir el conegut efecte "NIMBY" (*not in my back yard* – no darrera del meu pati). Els veïns poden tenir la percepció de que la seva qualitat de vida es degradarà i reaccionen amb el rebuig. Altres li diuen a això insolidaritat, falta de coneixement, amenaça, por, etc.

Els afectats, també tenen la sensació de patir algun tipus d'abús per part de l'administració o de l'empresa promotora del projecte. Pensen que malgrat l'envergadura, les possibles conseqüències negatives i la falta de transparència informativa, no hi ha hagut cap tipus de consulta. S'ha creat un clima de recel i desconfiança.

Aleshores el promotor o l'administració presenta el projecte com l'única solució a un problema, argumenta els grans avantatges per a la comunitat exagerant els beneficis, subestimant els costos i minimitzant els seus impactes, inclòs es parla de contraprestacions. Això es pot interpretar com un intent de compra de la voluntat dels afectats. Recel, desconfiança i un intent de compra, una combinació delicada. Parlem ara de la participació ciutadana. La participació és un dret reconegut a la Constitució espanyola (articles 9 i 23.1) i no una concessió de les administracions.

Encara no s'han creat mecanismes legislatius vàlids per participar de forma directa en la presa de decisions en projectes que afecten al conjunt de la societat.

No ens enganyem, el poder real continua en mans de minories privilegiades que amb el seus mitjans tracten de manipular la informació i desqualificar l'esperit crític dels opositors. En general la majoria de la població és fàcil de convèncer si sent allò que vol sentir, no profunditza més enllà, mira cap un altre costat, té por de patir represàlies o de sentir-se assenyalat.

D'aquesta manera les decisions sobre projectes que afecten al conjunt de la societat es realitza de forma autoritària, sense debat ni transparència i sovint intimidant (directa o indirectament) a qui estan en desacord. Sovint les lleis i normes són modelades en funció d'uns interessos determinats. Estem davant d'una democràcia tutelada?

L'efecte "NIMBY" i la participació estan directament relacionats, el primer apareix quan el segon no s'ha tingut en compte.

Per tal de reduir aquest efecte es poden donar raons clares i lògiques sobre la necessitat d'aquest projecte i la seva ubicació; aportar estudis d'impacte ambiental, salut, econòmics i socials fets per professionals externs, i informar amb transparència i rigorositat durant tota al vida del projecte. Aquestes mesures potser no faran desaparèixer completament l'efecte "NIMBY" però segur que, sense elles, no deuríem retreure a una comunitat la reacció de rebuig provocada per alguna activitat no desitjada darrera del seu jardí.

La Garriga i l'efecte NIMBY

JORDI VALLS SERRANO

L'efecte NIMBY, acrònim de "Not In My Back Yard" (no al pati de casa meva), ja està instal·lat a la Garriga.

El grup d'Iniciativa per Catalunya-Verds, com molts altres grups i partits reclama l'ús de les energies renovables, però de manera contradictòria i sorprenent quan, com és el cas de la Garriga, on es proposa una d'aquestes instal·lacions prop de la casa del seu cap, opta per rebutjar-la.

Sorpren aquest tipus d'actitud absolutament egoista a la que ens porta cada vegada amb més força la lògica de la societat capitalista i postmoderna en la que vivim, però sorprèn encara més que qui encapçali el rebuig sigui el representant d'ICV amb un discurs confús sobre el concepte biomassa (quan es proposa una planta de biomassa exclusivament forestal) i acompanyat d'experts que intenten alarmar sobre la importància dels metalls pesants i el seu enorme poder contaminant, en cas que a la planta s'aprofitin el troncs de la poda dels arbres dels carrers de Barcelona.

El NIMBY ja fa la seva feina, la infundada por a que les propietats es devaluïn ja està implantada, també allò, encara més absurd, de que mai més tindrem un aire sa i posa taps a les orelles, no se sent quan s'explica que es compleixen les normatives més modernes, tant catalana com estatal i europea.

El NIMBY, com la grip, afecta tant a gent de dretes com d'esquerreres i curiosament desapareix, com si res hagués passat, quan es posa en marxa la instal·lació que l'ha provocat.

A La Garriga, en aquest tema ERC i PPC tenen les idees clares, ICV també però diu que no ho diu, el PSC calla, diu que ho fa pel bé del poble, Unió diu que és un partit sobirà i Convergència no hi és, estarà de vacances?

A mi m'agradaria que a la Garriga, els propers Reis ens portin la vacuna contra el NIMBY.

Rebatejant i renegociant el NIMBY

JOANA DÍAZ PONT

L'organització veïnal com resposta a projectes d'infraestructures en el territori proper rep molts noms: NIMBY, cultura del no, SPAN. Les diferents expressions ens donen idea de com han evolucionat aquests moviments i, el més important, del camí que han de seguir per conduir a una solució i no a l'estancament.

Des del segle XIX se sap de moviments de protecció de la propietat privada davant el possible impacte i eventual pèrdua de valor a causa d'infraestructures properes o de fort impacte. Amb origen especialment al Regne Unit i a Amèrica, aquestes mobilitzacions, sovint de propietaris individuals, es van convertir en lluites socials amb un punt àlgid a l'Amèrica revolucionària dels seixanta i setanta, moment en què es van popularitzar amb l'acrònim NIMBY (Not In My BackYard).

A diferència del caràcter egoista i especulatiu de les queixes dels propietaris privilegiats del segle XIX, el NIMBY del segle XX s'ha estudiat sovint com un fenomen de reivindicació legítima que, fins i tot, podria haver tingut un paper no menyspreable en l'origen i desplegament de lleis fonamentals per als drets a la informació ambiental (conegudes com Right-to-know laws) i sistemes d'informació i bases de dades de substàncies perilloses. Aquell NIMBY era un reclam oportú per exigir més transparència a governs i indústria en matèria d'emissions al medi i impacte d'aquestes sobre la salut pública. Bona part de les polítiques públiques actuals de protecció ambiental les devem a aquestes i altres vindicacions dels diferents grups socials.

Però la naturalesa de les lluites evoluciona, com també ho han fet els riscos de la ciència i la tecnologia i la percepció que com ciutadans tenim d'aquests riscos. Beck (1986), en la seva definició de la societat del risc, descriu les contradiccions d'una generació de governants i governats que exigeix i gaudeix cada cop més dels avenços tecnocientífics per millorar el benestar, però que no sempre està disposada a assumir-ne els riscos reals o percebuts. I encara més: es dona la paradoxa que s'assumeix el risc real, immediat i mesurable de tecnologies com l'automòbil, però aterra l'amenaça encara no provada i més llunyana de tecnologies com les antenes de telefonia mòbil, les torres d'alta tensió, o un parc eòlic, per posar exemples ben diferents.

Les reivindicacions d'avui ajunten, doncs, temors que continuen essent legítims en la seva dimensió emocional, i que són extremadament complexes en la

dimensió social o cultural o política. El NIMBY actual, rebatejat per alguns com "cultura del no", s'inscriu en els models de governança, és a dir, en la forma com es prenen les decisions entre governants i governats. Aquestes mobilitzacions poden dur a la confrontació més radical, però també a la negociació més consensuada.

Quan es parla de "cultura del no" en certa manera s'està fent una referència negativa als moviments civils que rebutgen sistemàticament qualsevol infraestructura que pugui afectar la qualitat de vida. Aquesta expressió té una component injusta perquè no pren en consideració la capacitat d'escolta i diàleg que s'amaga rere tot procés d'organització ciutadana. Per aquest motiu, una altra expressió que ha aparegut darrerament per substituir la darrera, així com el NIMBY (en part superat), és el SPAN, "Sí, Però Aquí No", o com alguns prefereixen interpretar "Sí, Però Així No".

L'experiència amb processos de rebuig ciutadà d'infraestructures apunta cap a aquesta última interpretació. Només s'han pogut desencallar aquells moviments que s'han negociat entre totes les parts implicades, acceptant cadascuna que és possible trobar alternatives viables i satisfactòries per a tots i que no hi ha vencedors ni vençuts.

Sovint, una primera barrera que cal superar per part de tots és la nostra cultura tecnocèntrica. La idea tan ancorada en el subconscient col·lectiu que la tecnologia tot ho pot arreglar s'ha de vèncer per poder pensar lliurement en solucions sostenibles que no sempre passen per l'adopció d'una o altra tecnologia. Les solucions no tenen perquè debatre's únicament en termes tecnocientífics, espai en el qual només els experts hi tenen veu i on els ciutadans se senten desprotegits i anul·lats.

Per aconseguir trobar un "Així Sí" cal tenir en compte aspectes socials, culturals, econòmics, de planificació territorial, d'usos del sòl, de model de ciutat, entre altres. La discussió estrictament tècnica és necessària, però no suficient. Això significa que tant els promotors privats, com els governants, com els veïns, com els experts han d'obrir la discussió i l'intercanvi d'informació a tots els àmbits que puguin oferir una via de resolució, sense límit de possibilitats ni de valoració d'opcions. Una cosa és ben segura: la via del no-diàleg només duu a l'estancament, i això generalment no és bo per a cap de les parts.

Cogeneració termoelèctrica

MANEL VILAR

Les centrals tèrmiques convencionals de generació d'electricitat tenen, de forma general, rendiments molt baixos, de l'ordre del 20 al 25 %. Habitualment tenen potències elèctriques molt altes i estan situades als afores de les poblacions. Per exemple a Catalunya hi ha la del Besòs (700 MW) o la de Cubelles (520 MW). L'energia que no s'obté en forma elèctrica s'ha de dissipar en forma de calor i s'ha de considerar totalment una pèrdua.

La cogeneració, en essència, és com un procés de central tèrmica, també amb rendiments elèctrics molt baixos, però amb una diferència fonamental: a la cogeneració l'energia tèrmica ja no és una pèrdua, sinó que totalment o parcial s'aprofita per a alguna cosa, ja sigui a dintre del mateix recinte o pels voltants, podent-se arribar a rendiments globals de l'ordre del 75 o 80%.

Moltes centrals de cogeneració estan instal·lades dins de fàbriques on hi ha necessitats d'energia tèrmica més o menys importants. Per exemple, les indústries d'acabats tèxtils tenen moltes necessitats d'escalfor de procés, i per això no ha d'estranyar que l'any 1993 una empresa de la Garriga instal·lés una central de cogeneració amb gas natural de 4,55 MW de potència elèctrica.

Si encara hi ha sobrant d'energia tèrmica es pot fer servir a instal·lacions alienes a l'empresa generadora, sempre que estiguin situades a una distància no gaire gran perquè les pèrdues a les canonades siguin acceptables.

Aquesta opció és avantatjosa per a l'empresa productora si ven l'energia tèrmica a tercers, però també ho és per a la població que la rep, ja que aquest aprofitament tèrmic evita una sèrie de consums als domicilis dels clients que hagin contractat el servei.

Aquesta és una solució àmpliament utilitzada a molts pobles i ciutats del centre i del nord d'Europa, amb combustibles diversos, però molt sovint amb diferents tipus de biomassa. En aquelles latituds els fred és més intens i les necessitats d'escalfor, més grans. A les nostres latituds de ben segur que el servei de distribució d'energia tèrmica haurà de proveir fred i calor perquè sigui més interessant per a l'usuari.

La potència elèctrica de la planta crec que s'ha de definir en funció del lloc on s'ubiqui i de les necessitats reals de consum. La planta que es projecta als terrenys de can Tamayo té una potència d'uns 5 MW elèctrics (del mateix ordre de la ja existent).

Si es fa un repàs a les dades que ens aporta el procés d'Agenda 21 que ha impulsat l'Ajuntament, el consum elèctric del poble l'any 2005 va ser de 93.099 MWh, xifra a la que s'arriba amb increments mitjans del 5% durant els anys immediatament anteriors. De seguir aquesta tendència, el consum de 2008 seria de 107.773 MWh.

Si la planta projectada funciona 24 hores diàries durant 11 mesos, la producció elèctrica anual serà de 39.600 MWh, una xifra de l'ordre d'un, 36,4 % del consum estimat d'enguany al poble. D'entrada, no crec pas que es pugui parlar de potència exagerada.

El combustible emprat, biomassa forestal, té una potència calorífica molt més baixa que el gas natural. Això fa que dues centrals de potència molt similar hagin de tenir dimensions molt diferents. Una turbina de gas és molt més compacta i certament pot passar més inadvertida.

On aniran a buscar el combustible? Doncs no ho sé, francament, ja que desconec l'estratègia d'aprovisionament de l'empresa, però vull suposar que tan a prop com puguin, perquè els costos de transport segur que l'encareixen.

Penso, però, que els costos energètics, econòmics i medioambientals de transportar qualsevol combustible fòssil des del jaciment fins a qualsevol central tèrmica tampoc no són gens menyspreables. I gairebé mai no se'n parla.

Hi ha qui pot pensar que si cal anar a buscar el combustible gaire lluny hi pot haver la temptació de barrejar la biomassa forestal amb altres productes indesitjats. Aquesta temptació, si és que hi és, ha de quedar bandejada des del primer moment a través dels mecanismes de control que s'estableixin. Mecanismes en els quals han de participar l'empresa i les administracions, inclosa la local.

Hi ha qui parla també de la mala imatge d'una xemeneia tan alta com la que sembla que hi haurà. Sens dubte que el tema de l'impacte visual s'ha de tenir en compte en qualsevol projecte, però a mi se'm fa molt difícil de quantificar en aquests moments la gravetat de l'impacte d'una xemeneia a can Tamayo. A part d'aquest aspecte, opino que les xemeneies, com més altes, millor.

I a veure si el vent s'emporta d'una vegada els mals aires que fa massa temps que ens envolten, i a l'Ajuntament, govern i oposició, es poden dedicar a resoldre molts altres problemes que tenim. Que prou falta ens fa.

Arguments i contrarguments

GEMMA GÓMEZ DURAN

Jo no sé si la planta de biomassa serà tan bona per a la Garriga com diuen uns ni si serà tan dolenta com diuen uns altres. Però sí que sé que hi ha uns arguments que s'hi han aportat en contra que no els puc considerar de pes o, potser, ni tan sols no els podria considerar arguments.

En primer lloc, no estic d'acord amb aquell que diu que la planta de biomassa no generarà res de bo per al poble. Deixant de banda els llocs de treball que crearia la planta, de vegades sembla que oblidem que parlem de fer energia elèctrica. Si no beneficiés el poble, seria com si l'electricitat s'escampés per la xarxa, però passés de llarg la Garriga. Més aviat hem de pensar que l'energia que genera qualsevol central elèctrica no tan sols beneficia el poble on hi ha la central, sinó que, a més, és bona per a la resta del país. No hem d'oblidar que l'electricitat que tenim ara, pel fet que es produeixi lluny de casa (per exemple a Vandellòs, a la incineradora de Cubelles o a les nuclears franceses, d'on aviat ens arribarà a través de la Molt Alta Tensió (la MAT)) no vol pas dir que vingui de l'aire.

Un altre argument que s'ha arguït és que l'empresa i l'ajuntament ens amaguen coses i que no han actuat bé. Potser sí que realment no han explicat prou bé com seria la planta que hi ha projectada i que s'ha fet massa tard, no ho sé. En tot cas, però, això no pot servir per a valorar la viabilitat del projecte, ja que el fet que una cosa no s'expliqui òbviament no implica que sigui dolenta. Una altra cosa és que hi hagi interessos ocults al darrere, per a la qual cosa caldria aportar proves i no meres especulacions.

Penso que allò que cal tenir en compte han de ser les dades que van sortir de l'estudi del Departament de Medi Ambient i les que sortiran de l'estudi de la Universitat Politècnica de Catalunya. Aquests estudis, de l'objectivitat dels quals no tenim motius per a dubtar-ne, tenen en compte les emissions que generarà la planta i també la contaminació que en pot venir de forma derivada. I si aquestes dades donen uns nivells massa alts de contaminació, aleshores caldrà actuar en conseqüència.

En definitiva, que espero que tots plegats no ens deixem endur per les idees que ens vénen de les entranyes i que prenguem totes les decisions amb el cap.

Natura i energies renovables

MONTserrat LAPUERTA

A vui m'ha vingut una cançó al cap i m'ha fet pensar, és una cançó de Folk, que molts hem cantat:

*“Cada dia surt el sol i tot recomença
i l fosca de la nit amb força hem de vèncer.
Tots volem un món millor, on hi brilli la claror,
res no ens pot fer por”*

I em pregunto: tots volem un món millor? Volem mantenir el poc que ens queda? El progrés i les comoditats ens fan més ambiciosos, tots volem un món paradisiàc amb aire pur, natura, animals... però a la vegada no sabem renunciar a utilitzar el cotxe, a tenir font de calor i/o fred segons l'estació de l'any o de mirar la televisió o quedar enganxats a l'ordinador, una important en els temps que vivim. I ... ai las! Una cosa no lliga amb l'altra.

Per un costat la joia de gaudir de la natura i per l'altre la necessitat de despeses energètiques. Com es menja tot plegat?

El que és clar, és que de renunciar a les energies no en serem capaços. Per tant, cal buscar una solució i que a la vegada sigui bona.

Ens diuen que el clima canvia, que hi ha més que mai animals en perill d'extinció, que les energies fòssils a part d'esgotar-se i ser el motiu de guerres i desavinences entre les grans potències, perjudiquen el planeta...

No ens queda altre remei que potenciar les energies alternatives, les renovables: molins de vent, plaques solars, biomassa.... hem de caminar cap aquí, si volem salvar el món d'una mort segura.

Deixem doncs que s'instal·lin molins encara que la seva imatge no ens agradi, posem plaques solars a les teulades o aprofitem els recursos naturals dels boscos per a produir energia, això sí, amb tots els controls necessaris i... com diu la cançó: “Res no ens por fer por”.

El Pla General de 2001 i l'empresa Tamayo

FRANCESC GARCIA VIÑAS I LLUÍS CUSPINERA I FONT

Aquest escrit, més extens, es registrà el 22 d'octubre a l'Ajuntament de la Garriga per a ser entregat als set grups polítics del Consistori.

L'any 2001, quan l'actual Pla General estava a exposició pública, un bon nombre de ciutadans vam presentar un seguit d'al·legacions. Una plantejava alternatives pel trasllat a mig termini de la planta de residus Tamayo al polígon Congost amb la finalitat d'aconseguir una continuïtat d'espais verds i d'equipaments des de Can Terrers fins a la font de Can Mau. No es va considerar la proposta i el PGOU va mantenir la qualificació industrial de la zona amb els mateixos paràmetres que l'anterior PGOU.

Ara hi ha a informació pública una proposta de modificació puntual de Pla General que podrà permetre l'augment d'edificabilitat de la zona per a poder ordenar el conjunt edificat i ubicar-hi la polèmica planta de biomassa.

No estem en contra d'aquesta planta: pensem que ha de complir la normativa corresponent, seguir els controls periòdics que s'estableixin i tenir la mida adequada perquè la seva quantitat de producció i la zona de bosc d'on treure la matèria primera estiguin en equilibri.

També entenem que la indústria de reciclatges Tamayo vulgui millorar el conjunt edificat del qual disposa, cosa que al nostre entendre li convé tant a l'empresa com a la Garriga. És una empresa privada de capital local que dona feina a força gent i que permet tenir el servei d'abocador controlat a prop del municipi.

El planteig urbanístic que fa l'empresa, té tota la lògica des del punt de vista empresarial: augmentar l'edificabilitat per a millorar i engrandir l'empresa. El PGOU, però, no ho permet: sols es pot edificar la superfície aproximada que necessita la planta de Biomassa. Si es tractés de qualsevol altra indústria estaria clar: es construeix el que urbanísticament hi cap i es busquen altres terrenys per a col·locar-hi la resta. La zona industrial de Can Terrers i també del polígon Congost tenen oferta de terrenys amb major edificabilitat i més ben situats, segurament, i tenint en compte la situació actual a preus de mercat raonables.

Al nostre entendre, l'Ajuntament no ha d'acceptar una modificació del pla que tendeixi a consolidar i ampliar una zona industrial en un indret on és col·locada com un "bolet". No hi veiem cap interès públic, en aquesta operació. Al contrari, l'interès general creiem que va en la línia d'aconseguir l'esmentada continuïtat de la zona verda reconstruint el paisatge fluvial on desemboquen els torrents de Malhivern i de la Mayola.

Per això creiem que ara l'Ajuntament té una oportunitat única per a reconduir la situació i pactar des d'una posició d'avantatge una modificació de Pla general que beneficiï a tothom (tant la Garriga com l'empresa Tamayo).

La proposta (ja plantejada en part a l'al·legació del 2001) és la següent:

L'ajuntament ofereix a la indústria Tamayo els terrenys propietat municipal del polígon industrial Congost. Aquests terrenys, mitjançant la modificació de pla corresponent, poden esdevenir edificables amb els paràmetres d'edificabilitat, ocupació i alçada de la zona, que coincideixen aproximadament amb els sol·licitats per l'empresa. A canvi, l'Ajuntament obté els terrenys que ocupa actualment Tamayo per a zona verda i d'equipaments (esportius i de serveis, els quals són la continuació de la zona de Can Terrers) i la seva urbanització sense cost. La Garriga pot aconseguir recuperar, després de molts anys, una àmplia zona d'alt valor ecològic: un corredor natural entre les zones agrícoles que encara queden entre el sud de la Garriga i el pla de Llerona.

Així Tamayo pot completar el seu propòsit empresarial en una zona ja urbanitzada i amb altres indústries funcionant des de fa anys. També li permet construir les noves instal·lacions, sense els inconvenients que suposa fer obres mentre hi ha la indústria en funcionament.

La proposta és complexa, s'ha de treballar en detall i d'acord amb Urbanisme de la Generalitat. Necessita rigor i capacitat per a saber arribar a pactes i acords. Per això és, al nostre entendre, imprescindible un acord previ i total de tots els grups polítics que componen l'Ajuntament.

Estem convençuts que pot ser una millora important per a la Garriga que desitgem per al futur.

Biomassa

FREDERIC DE BUEN I NOGUERA

En cap moment voldria polemitzar sobre la planta de biomassa, tan senzill com fer una reflexió en veu alta, millor dit, escrita.

Vull recordar, per converses mantingudes amb els meus avis i pares, que a principi del segle passat, 1920-1930, a la Garriga hi havia dues bòbiles, una avui encara existeix i està situada al Bosc de Malhivern, totalment abandonada tot i ser una joia industrial; el seu sistema és o era de forn continu "tipus Hoffman". L'altra bòbila es trobava a l'encreuament dels carrers Joan Martí i Carrerada. També hi havia tres forns d'obra manuals: el d'en Dasquens, a les Planes, just damunt la deixalleria Tamayo; el forn d'en Coromines, anomenat "d'en Tita", situat just al costat de la pista núm. 1 i enderrocat fa molt poc temps (diria que uns dos anys), i el forn d'en Marió, situat davant de l'escola SEK, als Tremolencs, que no sé si avui es conserva ni tampoc el seu estat.

Una dada que he constatat i que crec que és important assenyalar és que per cada tona d'obra cuita es cremaven, aproximadament, entre 870 i 970 kg de llenya. Aquesta llenya era "sota bosc", avui anomenada biomassa, i cremava nit i dia mentre es coïa l'obra (per fer cases). Com podem veure, i sap qui coneix bé la Garriga, teníem foc i fum pels quatre costats. S'haurien de comptar, també, els forns de pa, les pastisseries i, naturalment, les estufes i llars de foc de les cases.

Durant aquest primer quart de segle XX la Garriga era lloc d'estiu, vivia una època forta en noves construccions fetes per a la burgesia barcelonina; època també d'una població ja famosa per les cures de salut en els dos balnearis existents, sobretot tractant malalties respiratòries.

Preguntes a fer: hi havia contaminació atmosfèrica de fums? Per què tantes esgarriances per una volumetria controlada que també pot aportar avantatges a la Garriga?

Com pot ser que a Prats de Lluçanès hagin instal·lat calderes de biomassa en dos centres escolars pensant en una "nova manera d'entendre la societat i per aconseguir un món més sostenible", com diuen els representants de la comunitat escolar, l'Ajuntament i els veïns, i nosaltres no vulguem aprofitar-ho?

A què esperem, que la construeixin al terme municipal de les Franqueses? Sabem on comença? Doncs tot just després de Can Tamayo.

Penso que la planta de biomassa ha de tirar endavant, amb tots els controls que el pla de viabilitat industrial requereix i que la normativa vigent exigeix.

Sóc llenyataire

POL GUARDIS BEDMAR

Tot i que aquesta edició especial del GAR parla sobre la biomassa (o més aviat sobre el rebombori que s'ha format arran del projecte de planta que s'ha de dur a terme a la Garriga), jo simplement vull aportar la meua visió com a tècnic forestal de la situació actual de la meua feina. Sóc llenyataire. Potser sona estrany, potser ara es podria anomenar tècnic en gestió de recursos forestals (que sona més contemporani, oi?). Em dedico a tallar arbres i a desbrossar boscos. Tinc una mentalitat ecologista, no em sento cap assassí; al meu parer, la meua feina la trobo més que beneficiosa per al medi. Els treballs forestals són i han estat des de fa centenars d'anys una forma d'entendre l'entorn. Actualment els boscos catalans no es poden entendre sense retrocedir en el temps i veure com han estat creats, transformats i cuidats per l'activitat humana.

Sí que és veritat que ja no tallem amb destrals i que no arrosseguem els troncs amb mules o cavalls, però l'essència d'aquest passat encara perdura. Jo no entenc els boscos i les plantacions (segons Margalef) només des d'una visió merament econòmica (tot i que en el món on vivim tot allò que no genera diners desapareix) sinó que el fet de recorre'ls dia rere dia fa que els valoris com a sistemes vius i actius.

Intento que la meua feina sigui tan coherent com intento ser-ho jo. Cada jornal em pregunto quina petjada ecològica estic deixant rere meu, cada cop que tallo un arbre, cada cop que engego una motosserra, cada cop que estibo troncs amb el tractor; però mica en mica vaig entenent que la silvicultura i la supervivència dels nostres boscos han anat i han de seguir anant de bracet.

Avui dia la feina la fem utilitzant molta maquinària. Tot i així, les noves tecnologies que el mercat ens va oferint quan vol, probablement no siguin les definitives. Dubto moltíssim que l'espècie humana tingui capacitat per a ésser sostenible (sostenible de veritat, no aquella paraula substituïda i buida de significat que tothom es posa als llavis). La biomassa, igual que totes les energies renovables, és un pedaç més per a seguir emmascarant el nostre antropocentrisme.

Parlant d'egoïsmes, penso que ara per ara la biomassa pot ser una bona sortida als productes i subproductes que es deriven dels treballs forestals. Un sector permanentment en crisi com és el primari necessita que la societat el recolzi, no per pena sinó perquè sense ell no hi ha res. No vull pas ser catastrofista, eh! Però que bonic que és veure una zona com la de Rupit, plena de pastures amb vaques i els boscos "ordenats" i "adevedats", ideals per fer-hi aquelles migdiades que tots busquem quan, estressats de la vida urbana, necessitem recuperar aquella ruralitat perduda i oblidada.

La Garriga, entre el mite i el logos

DAVID RAMON

Es vells adversaris, el mite i raó, han establert una nova batalla a la Garriga. La por, munició del mite, està engeixant el seu espai davant les raons objectives que palesen la innocuïtat d'una planta de cogeneració d'electricitat, de calor i fred a través de la combustió de biomassa forestal. Els beneficis econòmics per al poble, a part dels avantatges mediambientals que pot aportar una instal·lació d'aquesta mena, han quedat emboirats per tota mena d'arguments. Fins i tot, i com si visqués en un país d'economia socialista, s'ha criticat l'interès econòmic d'aquesta iniciativa empresarial. Més encara, s'ha tractat els que hi estem a favor de tenir interessos ocults en aquest projecte: un temerari flirteig amb la calúmia que només parla de la manca d'arguments dels opositors.

I està clar que si vols atemorir algú, la via més eficaç és la de la salut i la integritat física. La gent, en general, posem aquest valor per damunt de tot i, en casos especials, fins i tot ens gastem tot el que tenim per afrontar una situació adversa. Al llarg de la història hi ha hagut sempre qui s'ha aprofitat d'aquesta temença instintiva per fer autèntiques fortunes o, com en el cas que ens ocupa, moure la gent per una causa.

En el cas de la planta de biomassa que es pretén instal·lar a la Garriga, he seguit amb interès tot el que ha passat al poble entorn del projecte. Fins al moment hi ha hagut tres conferències per part de científics i tècnics, a part de l'acte organitzat per l'Ajuntament on es van exposar arguments en aquest sentit. De dues de les conferències n'he sortit il·lusionat i amb la sensació de saber més coses. De l'altra -em refereixo a la del doctor Josep Ferrís- en podria haver sortit atemorit si no tingués una mena d'anticossos contra els que juguen amb la por: donem-ne gràcies a l'educació catòlica i a vacunes més recents inoculades per Aznar o Bush.

Cert que Ferrís va utilitzar alguns coneixements racionals que avui no es qüestionen, però insisteixo en què no va comparar els percentatges de partícules contaminants que sorgeixen de la combustió en una cogeneradora amb biomassa amb les quantitats molt més presents d'emissions nocives que porten la resta d'activitats amb ús d'energia. Fins i tot l'informe del propi Ferrís reconeix que les plantes de biomassa "presenten millores respecte a les emissions de CO2 en relació amb les dels combustibles fòssils". Només

valent-nos del sentit comú podem percebre que una instal·lació d'aquesta mena representa un petit percentatge de tota la contaminació emesa a la Garriga. Dades més contrastades ens parlen d'unes taxes de contaminació ínfimes. Repassant els articles i la bibliografia del senyor Ferrís veig que ha escrit sobre el tabaquisme o la contaminació dels automòbils, però sembla que no està tan preocupat per la biomassa. Finalment, he consultat oncòlegs que desacrediten les conclusions a les que arriba el pediatre.

Per contra, de les conferències de Josep Puig i Joaquim Coromines en vaig sortir ben tranquil. És apassionant veure com la comunitat científica està buscant maneres per sortir de la dependència de les energies provinents dels carburants fòssils, i de com les energies renovables ja són molt més rendibles i eficaces que les centrals nuclears, les quals plantegen problemes de seguretat i, sobretot, de residus. La potència que avui es pot obtenir, unida a d'altres aplicacions d'estalvi, ens permetria mantenir o millorar les comoditats a les quals avui ha arribat la humanitat, i amb més possibilitats d'arribar a un abast global. És només qüestió d'un canvi de model econòmic, perquè la tecnologia ja fa anys que existeix i millora dia a dia. Cal afegir que aquí no es planteja cap experiment, sinó que estem parlant d'aplicacions que compten amb un historial notable de resultats positius als països del nord i del centre d'Europa.

La proposta de la cogeneradora per biomassa a la Garriga, crec, és un petit granet de sorra que posem des del nostre poble per combatre l'efecte hivernacle i per obtenir energia a partir de recursos inesgotables. A més, de passada netegem els boscos que tenim a tocar de casa. Si no hagués passat el que ha passat en aquest poble, la planta seria un motiu d'orgull de tots els ciutadans. La instal·lació de can Tamayo pot posar la Garriga en el mapa de la renovació tecnològica del país, que ha de passar per l'ús d'energies renovables. Ara mateix sento força vergonya aliena quan veig tanta confrontació, tants temors i una oposició aferrissada.

El repte del poble és ara asserenar-se. La via passa pels avenços assossegats i fermes de la raó. El foment de la por té una propagació més immediata i extensiva, però perd pistonada amb el pas del temps. Vist tot el que ha passat, el logos necessita una empena per part de tots.

La confiança dels treballadors

Treballadors del Grup d'Empreses Tamayo

Es treballadors del grup Tamayo ens pronunciem clarament a favor de la construcció de la planta de cogeneració amb biomassa forestal. Nosaltres hem seguit el desenvolupament d'aquest projecte des dels inicis: l'empresa ens ho ha explicat amb tot detall des del principi; ens han ensenyat vídeos i fotografies de plantes similars que hi ha a Alemanya; i sempre amb actitud dialogant. Inclús se'ns va informar abans que l'empresa fes públic que s'ha plantejat tancar part de les seves activitats i fer acomiadaments per tirar endavant el projecte si no se'ls concedeix l'aprovació.

Trobem molt lloable que des de la plataforma contrària es vulguin aclarir dubtes, però estem totalment en contra de l'alarmisme que s'està generant des de diferents sectors.

Nosaltres coneixem molt bé els germans Tamayo i tenim plena confiança en ells i en el projecte. Les seves són les millors intencions; és clar que som els primers que volem que es controlin les emissions; és clar que volem formar part d'una Comissió de Seguiment si s'arriba a crear (per proximitat seriem els primers afectats d'un funcionament irregular), però tot això ho pensem fer des de la tranquil·litat i la convicció que es vol fer un projecte seriós i responsable. Sabem que des de Rebrot i Paisatge ja s'està processant biomassa vegetal des de fa temps per fer-ne pellets per a calefacció, i que es tenen coneixements i capacitat per a processar-ne molta més.

D'altra banda, l'aprovació del projecte suposaria una millora en els nostres llocs de treball i en les condicions laborals en què ens trobem. Actualment les nostres instal·lacions demanen ser en part remodelades i en part ampliades per continuar desenvolupant les diverses activitats de negoci. Aquesta remodelació reduiria de forma molt significativa l'impacte visual que actualment tenim a l'entrada sud de la Garriga, suposant una clara millora per al poble, per a l'empresa i per a nosaltres com a treballadors.

En total som 102 treballadors repartits entre les quatre empreses principals del grup: Reciclatges Tamayo (uns 40 empleats); Autodesguaces Tamayo (uns 46); Stoc Cars (10 empleats); i Rebrot i Paisatge (uns 6 treballadors).

“I a totes les orelles que saben escoltar...”

ALBERT BENZEKRY I ARIMON

Davant determinades disjuntives que, a priori, només semblen poder desembocar en un “sí” o en un “no” –o en un “a favor” o “en contra”, paradigma del maniqueisme català-, la ciutadania pot optar, fàcilment, pel nostrat *semenfotisme*. És la posició, no ens enganyem, més blana i còmode, però també la menys convincent i, potser, aventurem-ho, la menys convenient per a un bon engranatge democràtic, participatiu i etcètera. En l'endemig poden quedar un “així sí” o un “així no”, posicions més matisades, predisposades a l'assumpció d'esmenes i a una certa i tàcita voluntat d'acord, que és la base de qualsevol negociació escenificada en un diàleg, si és que no estem parlant d'una altra cosa o bé ja ens hem perdut.

Arribats aquí, fóra bo que les parts –empresa, plataforma, administració– es preguntessin quin ha estat el traçat escollit per arribar al punt on som, quines les interseccions que s'han donat i les línies paral·leles generades. A dia d'avui, em sembla, el balanç és més aviat magre, descoratjador (malgrat l'interessant sessió del Patronat), i les responsabilitats, diguem-ho clar, són compartides. La collita no ha estat bona, el raïm massa verd i el vi novell, lògicament, ha sortit ranci, amb un pic d'amargor. Emprar el titular o la consigna, en aquests casos, és molt fàcil, i l'envit fet a la població no ha estat prou atractiu com per haver generat les empaties necessàries més enllà dels corrons habituals i previsibles. Vull dir que a més *semenfotisme* més politització i “partidització” del tema –dels temes-, la qual cosa no deixa de ser una paradoxa en el temps que vivim. Del cert, ja sabem que la composició del consistori i els avatars recents no ajuden massa, però aquesta és una responsabilitat afegida que la societat hauria de ser capaç de traslladar als seus representants (i agents socials i empresarials). Ningú hauria de ronc, ai las, a l'hora d'exercir la seva responsabilitat –ètica i personal– en aquest tema.

Al capdavant, ens quedaran actes i hemeroteques per poder estudiar com s'ha gestionat la presa de decisions sobre una iniciativa privada, és clar, però amb derivades socials evidents, que ha originat un conflicte d'interessos –legals, de partit, d'empresa-, arrossegant bona part de la població, potser en principi asèptica o aliena, cap a posicions més properes a la conclusió que a la premissa argumental... vet aquí, al meu entendre, la fallida d'un procés sense endegar: regalar-se massa les orelles.

Tanmateix, caldria, ara sí, que a l'uníson ens garantíssim, com a mínim, dues coses: que ningú perdrà la feina i que ningú prendrà mal. Perquè amb la salut no s'hi juga, ben d'acord, però amb la por i la bona fe de la gent tampoc. Ja ho digué el savi de Roda: “Del fang en fem muralles, còdols, els mots, i al cap de tantes maltempades, de tants i tants estralls, dins totes les orelles que saben escoltar hi ressona ben viva la gran remor del mar.”

cronologia mínima

- **1/07/2004:** 1es Jornades d'aprofitament energètic de la biomassa forestal, organitzades per l'ICAEN i l'Ajuntament de la Garriga. Presentació del projecte Rebrot.
- **27/09/04:** sol·licitud de certificat de compatibilitat urbanística de Rebrot i Paisatge SL.
- **29/11/04:** s'emet el certificat de compatibilitat urbanística. Indica que l'ús es compatible amb el planejament vigent. S'adverteix que l'informe no és d'aprofitament urbanístic, sinó només de compatibilitat.
- **26/01/05:** es presenta a l'ajuntament per part de l'empresa Rebrot i Paisatge SL, el Projecte de "planta de cogeneració amb biomassa en el terme municipal de la Garriga" de data 21/1/05.
- **21/11/06:** l'OGAU emet informe favorable que posa de manifest que s'emet després de no haverse presentat al·legacions en el procés d'exposició pública, que en realitat no s'havia dut a terme.
- **16/10/07:** es publica al BOP la sol·licitud de llicència, amb termini d'al·legacions de 20 dies naturals a comptar a partir de l'endemà de la publicació.
- **02/11/08:** ICV presenta al·legacions a l'Ajuntament.
- **05/11/08:** PSC i l'associació de veïns de Ca n'Il·la presenten al·legacions a l'Ajuntament.
- **14/11/07:** s'envia el certificat d'al·legacions a l'OGAU perquè les informi.
- **27/03/08:** l'OGAU trasllada a l'Ajuntament còpia de les al·legacions presentades així com de la informació addicional aportada per l'empresa a petició de la pròpia OGAU.
- **19/05/08:** l'OGAU registra a l'Ajuntament un nou informe integrat, signat el 5 de maig de 2008
- **28/05/08:** l'Ajuntament trasllada al sol·licitant l'informe emès per l'OGAU.
- **19/06/08:** l'Ajuntament demana aclariments en relació a l'informe integrat emès per l'OGAU, tal i com es va pactar en una reunió celebrada a la seu de l'OGAU el dia 13 de juny de 2008.
- **03/07/08:** l'equip de govern es reuneix amb membres de l'OGAU a l'Ajuntament per a nous aclariments de l'informe.
- **21 i 22/07/08:** viatge a Alemanya per veure una empresa similar a la que es vol instal·lar a la Garriga. La delegació està formada per un membre de cada un dels partits representats en el consistori, i membres representants de la Plataforma antiincineradora del Congost.
- **01/08/08:** l'OGAU presenta un nou informe integrat, signat a 14/7/08
- **15/09/08:** el GT Tamayo registra a l'Ajuntament la proposta de modificació de Pla General del sector B8
- **13/10/08:** registre a l'Ajuntament de 2285 signatures aportades i recollides per la plataforma antiincineradora del Congost.
- **13/10/08:** aprovació a la Junta de Govern Local del conveni amb el Laboratori del Centre de Medi Ambient (LCMA) del Departament d'Enginyeria Química de la Universitat Politècnica de Catalunya per a la "realització d'un estudi de dispersió atmosfèrica de contaminants, adreçat a la mesura de l'impacte d'una futura planta de combustió de biomassa" a instal·lar al sector B8 de la Garriga, amb un termini de resultats de 45 dies.
- **14/10/08:** roda de premsa de l'equip de govern de la Garriga per informar de les actuacions adoptades i de les previstes.
- **30/10/08:** acte públic d'informació sobre la planta de cogeneració d'energia amb biomassa forestal, convocat pel govern municipal.
- **4/11/08:** Ple extraordinari convocat pels grups d'oposició sobre la problemàtica de la biomassa.
- **15/11/08:** l'Ajuntament envia un requeriment de documentació en referència a la proposta de modificació de Pla General presentada el 15/09/08 per GT Tamayo, sl.

